

V U O S I K E R T O M U S

I 9 9 8

SISÄLTÖ

Taloudellinen informaatio 1999	1
Yhtiökokous	1
Johdon puheenvuoro	2
Lassila & Tikanoja -yhtymä	4
Toimialakatsaukset	
Amerplast	6
Inka	8
JWS	10
Säkkiväline	12
Organisaatio ja johto	14
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	16
Konsernituloslaskelma	19
Konsernitase	20
Rahoituslaskelma	22
Lassila & Tikanoja Oyj:n	
tuloslaskelma	23
tase	24
Tilinpäätöksen liitetiedot	26
Osakepääoma ja osakkaat	36
Tunnusluvut	38
Tunnuslukujen laskentaperusteet	39
Voitonjakoehdotus	40
Tilintarkastuskertomus	41
Keskeiset tilinpäätöstiedot euroina	42
Yhteystiedot	44

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Osavuositarkastus 1.1.-31.3. julkaistaan 28.4.1999
Osavuositarkastus 1.1.-30.6. julkaistaan 27.7.1999
Osavuositarkastus 1.1.-30.9. julkaistaan 26.10.1999

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan myös englanninkielisinä käännöksinä.

YHTIÖKOKOUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 18.3.1999 klo 17.00 Helsingissä ravintola Savoysa, Eteläesplanadi 14.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoitettava 16.3.1999 klo 16.00 mennessä joko kirjallisesti osoitteella Lassila & Tikanoja Oyj, PL 33, 00101 Helsinki, faxilla 0205 05 2899, puhelimitse 0205 05 2882 tai sähköpostilla osoitteeseen kaija.aho@lassila-tikanoja.fi.

Yhtiökokouskutsu on julkaistu Helsingin Sanomissa 3.3.1999.

Lassila & Tikanojalle vuosi 1998 oli hyvä, ei kuitenkaan erinomainen. Liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia ja sijoitetun pääoman tuotto oli 23,1 prosenttia. Hyvästä tuloksesta huolimatta yhtymällä oli ja on edellytykset nopeampaan kasvuun, parempaan kannattavuuteen ja tätä kautta parempaan osakkeen hinnan kehitykseen.

Yhtymän yksiköiden tulokset olivat erittäin hyviä tai tyydyttäviä, kuitenkin Säkkivälinettä lukuunottamatta edellisvuotista heikompia. Kun myös liiketoiminnan muut tuotot olivat edellisvuotisia pienemmät, yhtymän liikevoitto pieneni ja oli 226,3 miljoonaa markkaa.

Säkkivälineen kehitys vastasi asetettuja tavoitteita. Kokonaispalvelukonsepti yhdistettynä alueorganisaatioon toimi tehokkaasti. Kasvavilla markkinoilla Säkkiväline on lisännyt jatkuvasti markkinaosuuttaan. Tämä on perustunut sisäiseen kasvuun ja pieniin yritysostoihin. Näin yhtiön toimintamalli ja tehokkuus ei ole häiriintynyt, ja Säkkivälineen kannattavuus on toimialojensa parhaita.

JWS menestyi vesineulatun kuitukankaan myynnissä hyvin ja toiminnan kokonaiskannattavuus oli hyvä. Lämpösidotun kuitukankaan valmistuskapasiteettia on suunnattu investoinneilla uusille, nopeasti kasvaville tuotealueille. JWS rakentaa kilpailuetujaan omalla mittavalla tutkimus- ja

kehitystyöllä. Tuotesovellutukset kehitetään keskeisten asiakkaiden kanssa yhteistyössä ja oma prosessikehitys tähtää alan parhaaseen kustannusrakenteeseen kaikilla tuotealueilla. Harvoista tuotteista johtuen JWS:n liikevaihdon, kannattavuuden ja investointien kehitys on portaittaista.

Amerplastin tulos oli vaatimaton. Osin tämä johtui merkittävien investointi- ja muutostöiden ajoittamisesta tilikaudelle. Tuotantotekniikan tasoa nostettiin, tehtaiden erikoistumista lisättiin ja muun muassa kalvonvalmistusta keskitetiin. Kaikki nämä ovat muutoksia, jotka parantavat Amerplastin tuottavuutta ja kilpailukykyä.

Inkan loppuvuoden huono tulos oli jossain määrin yllätys. Venäjän talousongelmien vaikutus syksyllä kuljetuksiin ja tätä kautta Inkan tuotteiden kysyntään oli suuri. Inkan toiminnan tehostamiseen liittyneet investointi- ja muutostyöt valmistuivat vuoden aikana, ja toimintaa on sopeutettu ja sopeutetaan vastaamaan uutta toimintatapaa. Inkan toimintamalli materiaalinkäsittelynauhojen ja -nauhatuotteiden valmistamiseksi on nyt tehokas.

Jotta voisimme tulevina vuosina menestyä ja kertoa hyvistä tuloksista olemme suunnanneet Lassila & Tikanojan toimintaa kaikissa yksiköissä nykyistä ripeämmän kasvun aikaansaamiseen ja tuottavuuden selvään parantamiseen.

Yhtymän liiketoiminta-alueilla markkinat kasvavat ja ennen muuta keskittyvät. Yhä suuremmat ja harvemmat asiakkaat keskittävät hankintojaan yhä harvemmille kyseisen alueen parhaimmille ja tehokkaimmille toimittajille. Kysynnän kasvua nopeampi kasvu on menestymisen edellytys ja toisaalta myös sen seuraus.

Tavoitteemme on **kasvaa** keskimäärin 12 prosenttia vuodessa eli kaksinkertaistaa liikevaihto kuudessa vuodessa. Tämä tulee perustumaan orgaaniseen kasvuun, uusien tuotteiden ja palvelukonseptien markkinoille tuomiseen sekä harkittuihin yritysostoihin.

Orgaanista kasvua haemme syventämällä yhteistyötä keskeisten asiakkaidemme kanssa tavoitteena parantaa asiakastytyväisyyttä. Mittaamme tätä tyytyväisyyttä tilausten määrällä. Panostusta uusien tuotteiden ja palvelukonseptien kehittämiseen lisätään. Hankkeiden lukumäärää vähennetään ja kokoa suurennetaan. Tavoitteena on resursseja keskittämällä nopeuttaa kehitystyötä ja olla markkinoilla ensimmäi-

senä. Yritystomahdollisuuksia haemme nykyisiin liiketoiminta-alueisiin liittyen markkinaosuuksien tai markkina-alueen kasvattamiseksi. Keskeisiä kriteereitä ovat yhteensopivuus ja vaikutus osakekohtaiseen tulokseen.

Kilpailijoita parempi **tuottavuus** on kannattavan kasvun edellytys. Keinoina tuottavuuden parantamisessa käytämme eri toimintojemme yksinkertaistamista ja standardointia sekä tähän liittyviä laatujärjestelmien edelleen kehittämistä. Yksiköissä tuottavuutta parannetaan eri toimintoihin kohdistuvissa projekteissa. Projektien tavoiteasettelu perustuu parhaisiin käytäntöihin sekä ainekäytön, työn ja pääoman tuottavuuden mittaamiseen.

Organisaation rakenne ja organisaatiossa työskentelevien osaaminen ja motivaatio määrittävät keskeisesti toiminnan ja sen tuloksen. Tältä osin Lassila & Tikanoja on vahva. Toimintamme perustana on itsenäiset liiketoimintayksiköt, matala organisaatio sekä luottamus ihmisiin organisaation kaikilla tasoilla.

Juhani Majjala

Heikki Bergholm

LASSILA & TIKANOJA -YHTYMÄ

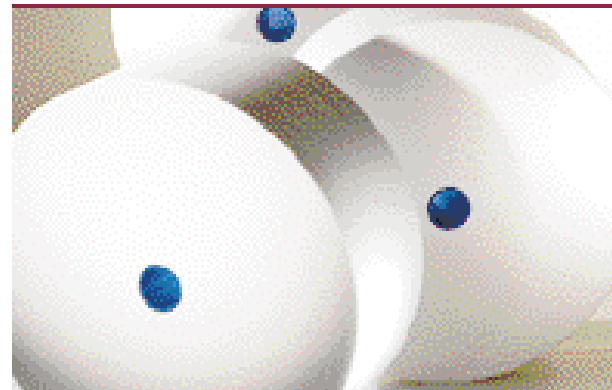
Lassila & Tikanoja -yhtymä on monialayhtiö, joka muodostuu emoyhtiöstä ja neljästä liiketoimintayksiköstä.

Emoyhtiö on noteerattu Helsingin Arvopaperipörssissä vuodesta 1961 alkaen. Emoyhtiön tehtävä on päättää liiketoimintayksikköjen strategiasta, osallistua tärkeimpien päätösten tekoon, asettaa tavoitteet sekä valvoa strategioiden ja budjettien noudattamista. Emoyhtiö huolehtii myös yhtymän sijoittajasuhteista sekä ulkoisesta rahoituksesta. Kaikki operatiiviset päätökset tehdään liiketoimintayksiköissä. Liiketoimintayksiköt ovat hyvin itsenäisiä. Emoyhtiön palveluksessa on kuusi henkilöä.

VUOSI 1998 LYHYESTI

	1998	1997	Muutos-%
Liikevaihto, Mmk	1 746,0	1 669,5	4,6
Bruttokate, Mmk	350,2	356,3	-1,7
Liikevoitto, Mmk	226,3	247,1	-8,4
Voitto ennen satunnaisia eriä, Mmk	208,9	230,5	-9,4
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	23,1	27,8	
Tulos/osake, mk (EPS)	9,70	10,99	-11,7
Osinko/osake, mk	5,95*	5,00	19,0*
Omavaraisuusaste, %	53,8	48,6	
Bruttoinvestoinnit, Mmk	208,4	202,8	2,8
Henkilöstö	3 956	3 610	9,6

* Hallituksen ehdotus

AMERPLAST

Amerplast-konserni valmistaa joustavia muovipakkauksia teollisuuden ja kaupan käyttöön. Päätuoteryhmät ovat hygieniatuotepakkaukset, elintarvikkepakkaukset sekä vähittäiskaupan palvelupakkaukset. Amerplast on tuotealueillaan Pohjoismaiden johtavia yrityksiä.

TOIMITUSJOHTAJA Aarno Lindström

TUOTANTOJOHTAJA Juha Henttonen

TALOUSPÄÄLLIKKÖ Ulla Pyysalo

MARKKINOINTIJOHTAJA Heikki Uusitalo

AMERPLAST OY:N HALLITUS

Juhani Majjala, puheenjohtaja, Heikki Bergholm, varapuheenjohtaja, Margareta Huldén, Aarno Lindström, Esa Palttala, Sirkka Tuomola

	1998	1997	Muutos %
Liikevaihto, Mmk	378,2	377,5	+0,2
Vienti, Mmk	151,0	152,9	-1,3
Liikevoitto, Mmk	27,8	34,5	-19,4
Investoinnit, Mmk	73,8	63,7	+15,9
Henkilöstö keskimäärin	645	618	+4,3

INKA

Inka-konserni on Pohjoismaiden johtava nauhojen ja nauhatuotteiden valmistaja. Inka valmistaa materiaalinkäsittelynauhoja sekä niistä nosto- ja sidontatuotteita. Inkan tuotevalikoimaan kuuluvat myös teollisuuden ja kaupan kevyet nauhat.

TOIMITUSJOHTAJA Pentti Kulmala

PAIKALLISPÄÄLLIKKÖ Mikko Haapaniemi

TUOTANTOPÄÄLLIKKÖ Kimmo Jalo

MARKKINOINTIJOHTAJA Antti Jouppi

CONTROLLER Jaana Ojala

INKA OY:N HALLITUS

Juhani Majjala, puheenjohtaja, Heikki Bergholm, varapuheenjohtaja, Margareta Huldén, Pentti Kulmala, Esa Palttala, Sirkka Tuomola

	1998	1997	Muutos %
Liikevaihto, Mmk	114,4	115,7	-1,1
Vienti, Mmk	73,5	69,4	+5,9
Liikevoitto, Mmk	7,1	14,0	-49,3
Investoinnit, Mmk	19,4	12,9	+50,4
Henkilöstö keskimäärin	238	246	-3,3

JWS

J.W. Suominen Oy valmistaa kuitukankaita rullatavarana hygienia-, terveydenhuolto- ja pyyhkimistuotteita valmistavalle teollisuudelle. JWS:n kuitukangasta käytetään mm. lasten vaippojen, naisten siteiden ja potilasalustojen pintamateriaalina, haavanhoitotuotteissa sekä kosteus-, puhdistila- ja liuotinyyhkeissä.

TOIMITUSJOHTAJA Kari Parviainen

TUOTANTOJOHTAJA Jukka Heikkinen

TUTKIMUS- JA KEHITYSJOHTAJA Margareta Huldén

MARKKINOINTIJOHTAJA Timo Kokkola

TALOUSJOHTAJA Kristiina Lilja

MARKKINOINTIJOHTAJA Jouko Penttilä

J.W. SUOMINEN OY:N HALLITUS

Juhani Majjala, puheenjohtaja, Heikki Bergholm, varapuheenjohtaja, Margareta Huldén, Esa Palttala, Kari Parviainen, Sirkka Tuomola

	1998	1997	Muutos %
Liikevaihto, Mmk	555,1	577,1	-3,8
Vienti, Mmk	534,9	548,9	-2,6
Liikevoitto, Mmk	110,5	116,8	-5,4
Investoinnit, Mmk	35,2	51,2	-31,3
Henkilöstö keskimäärin	339	354	-4,2

SÄKKIVÄLINE

Säkkiväline-konserni on Suomen johtava ympäristöhuollon kokonaispalveluja markkinoiva ja tuottava yritys. Sen liiketoiminta muodostuu seuraavista tuotelinjoista: ympäristöhuolto, siivouspalvelut, kiinteistöhuolto ja ympäristöhuollon tuote- ja laitekauppa. Ympäristöhuolto jakaantuu jätehuoltoon, kierrätyspalveluihin, teollisuuden puhtaanapitoon, ongelmajätehuoltoon, viemärihuoltoon ja vahinkosaneeraukseen.

TOIMITUSJOHTAJA Jari Sarjo

JOHTAJA, MARKKINOINTI Anna-Maija Apajalahti

TOIMIALAJOHTAJA, TUOTEKAUPPA Seppo Hartikainen

HALLINTO- JA LAKIASIAT Jorma Mikkonen

JOHTAJA, TALOUS Raine Okker

KEHITYSJOHTAJA, YMPÄRISTÖHUOLTO Mikko Talola

ALUEJOHTAJAT:

Pasi Hurme, Tapio Häyrinen, Kauko Kukkonen, Jaana Mulari, Anne Nordenswan, Juha Nurminen, Juha Simola, Ari Yläräkkö

SÄKKIVÄLINE OY:N HALLITUS

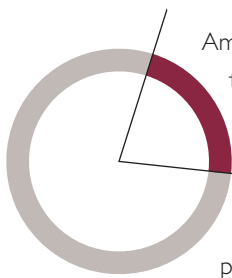
Juhani Majjala, puheenjohtaja, Heikki Bergholm, varapuheenjohtaja, Jari Sarjo, Sirkka Tuomola

	1998	1997	Muutos %
Liikevaihto, Mmk	697,7	600,3	+16,2
Liikevoitto, Mmk	64,8	54,7	+18,5
Investoinnit, Mmk	79,5	74,2	+7,1
Henkilöstö keskimäärin	2 728	2 386	+14,3

Amerplast valmistaa korkeat laatuvaatimukset täyttäviä pakkauksia hygieniatuotteille, elintarvikkeille ja vähittäiskaupalle.

AMERPLAST 21,7 %

Amerplast valmistaa joustavia muovipakkauksia teollisuuden ja kaupan käyttöön. Amerplast painottaa toiminnassaan laatua, lyhyitä toimitusaikoja, asiakaspalvelua sekä kustannustehokkuutta.

Päätuoteryhmät ovat hygieniatuotepakkaukset, elintarvikkepakkaukset sekä vähittäiskaupan palvelupakkaukset.

Amerplast on tuotealueillaan Pohjoismaiden johtavia yrityksiä ja merkittävä pakkausten valmistaja eurooppalaiselle hygieniatuoteteollisuudelle.

Tuotteiden kysyntä vuoden 1998 ensimmäisellä puoliskolla oli hyvä lukuunottamatta hygieniatuoteteollisuuden pakkauksia. Asiakkaiden tuotevalikoiman muuttaminen siirsi hetkellisesti tilauksia. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla ruplan romahtaminen vähensi Venäjälle ja osin myös Baltian maihin suuntautunutta vientiä. Suomessa ja Ruotsissa myynti lisääntyi jonkin verran ja Puolassa oli edellisen vuoden tasolla. Pussimuotoisten pakkausten toimitusmäärä lisääntyi yli 10 prosenttia, mutta kalvojen ohentamisesta johtuen tuotetut tonnit säilyivät ennallaan.

Muoviraaka-aineiden hintojen lasku vuoden toisella puoliskolla pienensi liikevaihtoa. Ruotsin kruunun heikkeminen ja Venäjän ruplan romahtaminen heikensivät Amerplastin tulosta, joka muodostui odotettua huonommaksi.

Useiden suurten asiakkaiden kanssa solmittiin yhteistyösopimus pakkauksista ja tuotekehityksestä. Panostusta tuotekehitykseen kasvatettiin. Laatuajattelun kehittämistä jatkettiin ja dokumentoitu ympäristöjärjestelmä otettiin käyttöön kaikissa yksiköissä.

Valtaosa investointimarkoista käytettiin painokoneiden uusimiseen. Näillä investoinneilla kaksinkertaistettiin yhtiön 8-väripainokapasiteetti. Kalvon laminointi aloitettiin. Puolasta ostettiin teollisuustontti. Kaikissa tehtaissa otettiin käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Tuottavuuden parantamiseksi tuotannon keskittämistä ja erikoistumista tehtaittain jatkettiin.

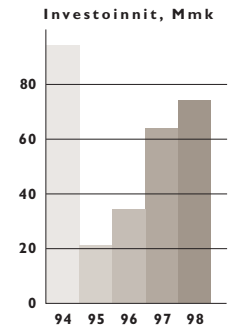
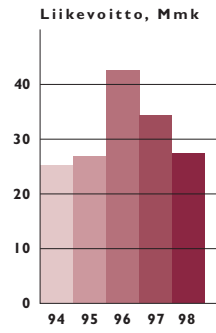
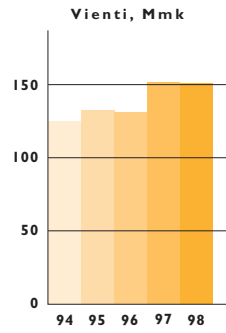
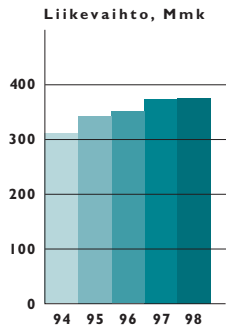
Amerplastin liikevaihto vuonna 1998 oli 378,2 miljoonaa markkaa eli yhtä suuri kuin vuonna 1997. Viennin ja ulkomaantoiminnan osuus liikevaihdosta oli 151,0 miljoonaa markkaa ja se oli edellisvuotisella tasolla. Liikevoitto oli 27,8 miljoonaa markkaa, 19,4 prosenttia edellisvuotista pienempi. Bruttoinvestoinnit vuonna 1998 olivat 73,8 miljoonaa markkaa. Amerplastin palveluksessa oli vuoden 1998 aikana keskimäärin 645 henkilöä.

Amerplastin tavoitteena on päätuoteryhmien myynnin kasvattaminen Itämeren alueella. Markkinointia tehostetaan Puolassa, jonne rakennettavassa tehtaassa aloitetaan pakkausten valmistus syksyllä 1999. Venäjällä myynti pyritään säilyttämään saavutetulla tasolla. Laminoidut tuotteet ja turvapussit tuovat uusia myyntimahdollisuuksia.

Vuonna 1999 Amerplast tulee keskittymään Puolan tehdashankkeen lisäksi jo toteutettujen investointien täysitehoiseen käyttöönottoon. Tiivis asiakasyhteistyö sekä investoinneilla saatu hyvä laatu- ja hintakilpailukyky mahdollistavat myynnin kasvattamisen ja toiminnan kannattavuuden parantamisen.

Kuluttaja arvostaa Amerplastin valmistamaa pakkausta, joka on kevyt, luja, huoliteltu ja jonka painatuksen laatu on korkeatasoinen.

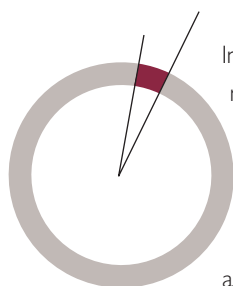

Inka valmistaa nauhoja ja nauhatuotteita moneen käyttöön. Alallaan Inka kuuluu Euroopan johtavien yritysten joukkoon.

INKA 6,5 %

Inka on Pohjoismaiden johtava nauhojen ja nauhatuotteiden valmistaja.

Inka valmistaa materiaalinkäsittelynauhoja sekä niistä nosto- ja sidontatuotteita. Inkan tuotevalikoimaan kuuluvat myös teollisuuden ja kaupan kevyet nauhat. Päämarkkina-alueena ovat Pohjoismaat, Keski-Eurooppa ja Itämeren alue.

Materiaalinkäsittelynauhojen kudonta on keskitetty Turkuun. Valmiita nostovöitä, kuormansidontalaitteita ja päällysterakseja valmistetaan Turussa, Tallinnassa ja Göteborgissa. Tallinnassa Inkalla on osakkuusyhtiö. Materiaalinkäsittelytuotteista 83 prosenttia meni vientiin. Tyypillisimpiä käyttökohteita ovat nostot ja sidonnat teollisuudessa ja kuljetuksissa.

Killinkosken tehtaalla valmistetaan kevyitä nauhoja. Niiden päämarkkina-alue on Pohjoismaat. Killinkoskella valmistetaan myös polypropeenikuitua, jota käytetään sekä materiaalinkäsittelytuotteiden että teknisten nauhojen raaka-aineena.

Raskaiden materiaalinkäsittelyyn käytettävien nauhojen ja valmiiden nosto- ja sidontalaitteiden myynnin määrä lisääntyi yli 20 prosenttia, mikä kasvatti Inkan markkinaosuutta. Myös kevyiden teknisten nauhojen myynnin määrä kasvoi samalla kun vaatetusteollisuuden nauhojen määrä ja osuus tuotannosta laskivat. Raaka-aineiden hinnanlasku alensi myyntihintoja.

Merkittävin investointi oli kuitulinja, joka kolminkertaistaa Inkan kuidunvalmistuskapasiteetin ja antaa mahdollisuuden tulevaisuuden kasvutavoitteiden toteuttamiseen. Tutkimusta ja tuotekehitystä lisättiin tavoitteena entistä kilpailukyisemmät tuotteet.

Turun tehtaan tuotantotilat järjestettiin uudestaan tavoitteena prosessimainen tuotantotapa, minkä seurauksena on mahdollista kasvattaa materiaalinkäsittelynauhojen tuotantomäärää ja alentaa yksikkökustannuksia. Nauhan jatkojalostusta siirrettiin uusilla automaattikoneilla tapahtuvaksi. Muutokset häiritsivät jonkin verran loppuvuoden tuotantoa.

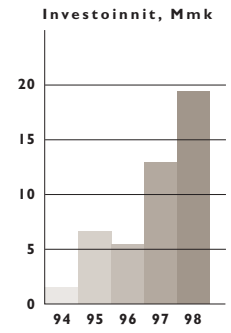
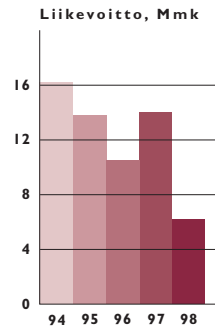
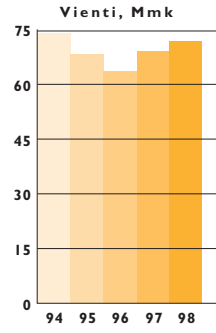
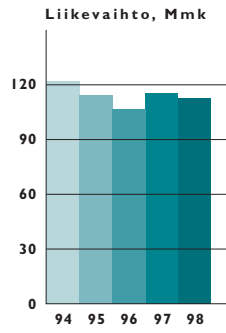
Inkan tulos oli tyydyttävä. Alkuvuoden tulos oli hyvä, mutta loppuvuoden aikana Venäjän ja Euroopan kuljetusmäärät laskivat, materiaalinkäsittelynauhojen hintakilpailu kiristyi, vaatetusteollisuuden nauhankäyttö väheni ja Ruotsin ja Norjan kruunut heikkenivät.

Inkan liikevaihto oli 114,4 miljoonaa markkaa, mikä on edellisvuotisella tasolla. Vienti ulkomaantoiminnon mukaanlukien oli 73,5 miljoonaa markkaa ja se kasvoi 5,9 prosenttia. Kasvu jatkui myös Saksassa, vaikka siellä lopetettiin myyntiyhtiön toiminta ja siirryttiin suoriin toimituksiin. Liikevoitto oli 7,1 miljoonaa markkaa, joka oli vain puolet edellisvuotisesta. Bruttoinvestoinnit olivat 19,4 miljoonaa markkaa. Inkan palveluksessa oli vuoden 1998 aikana keskimäärin 238 henkilöä ja vuoden lopussa 218 henkilöä.

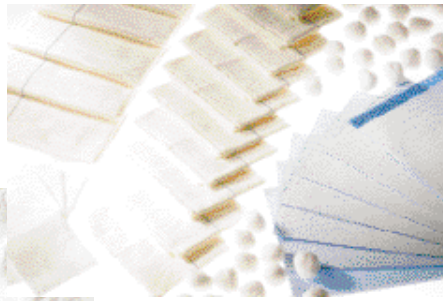
Toimintaa on sopeutettu ja sopeutetaan. Uudet tuotantomenetelmät ja tehdyt investoinnit pienentävät nauhanvalmistuksen kustannuksia ja mahdollistavat materiaalinkäsittelynauhojen ja -tuotteiden markkinaosuuden ja tätä kautta määrien kasvattamisen.

Inkan tuotekehityksen kärkeä edustavat raskaiden materiaalien nostoon ja sidontaan tarkoitetut nauhatuotteet.

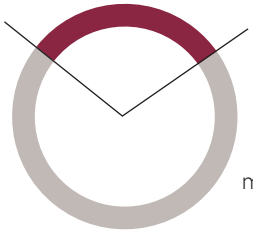

JWS:n valmistamaa kuitukangasta käytetään tuotteissa, joilta vaaditaan ehdotonta puhtautta: potilasalustoissa, kosteuspyyhkeissä ja haavanhoitotuotteissa sekä lasten vaipoissa ja naisten siteissä.

JWS 31,8 %

JWS valmistaa kuitukankaita rullatavarana hygienia-, terveydenhuolto- ja pyyhkimistuotteita valmistavalle teollisuudelle.

JWS:n kuitukangasta käytetään mm. lasten vaippojen, naisten siteiden ja potilasalustojen pintamateriaalina, haavanhoitotuotteissa sekä kosteus-, puhdistila- ja liuotinpyyhkeissä. JWS:llä on merkittävä markkina-asema Euroopassa kaikilla tuotealueillaan.

Vesineulattujen kuitukankaiden myynnin kasvu jatkui.

Lämpösidoittujen tuotteiden myynti väheni Euroopassa lisääntyneen tarjonnan ja Aasiassa talouskriisin seurauksena. Myynti elpyi osittain loppuvuonna. Kuten edellisenä vuonna uusien hygieniatuotemateriaalien sekä kosteuspyyhemateriaalien myynti kasvoi.

Raaka-aineiden hintataso laski vuoden aikana ja oli keskimäärin edellisvuotista alempana. Myynnin arvo laski raaka-aineen hintakehitystä seuraten. Kannattavuus säilyi edellisen vuoden hyvällä tasolla.

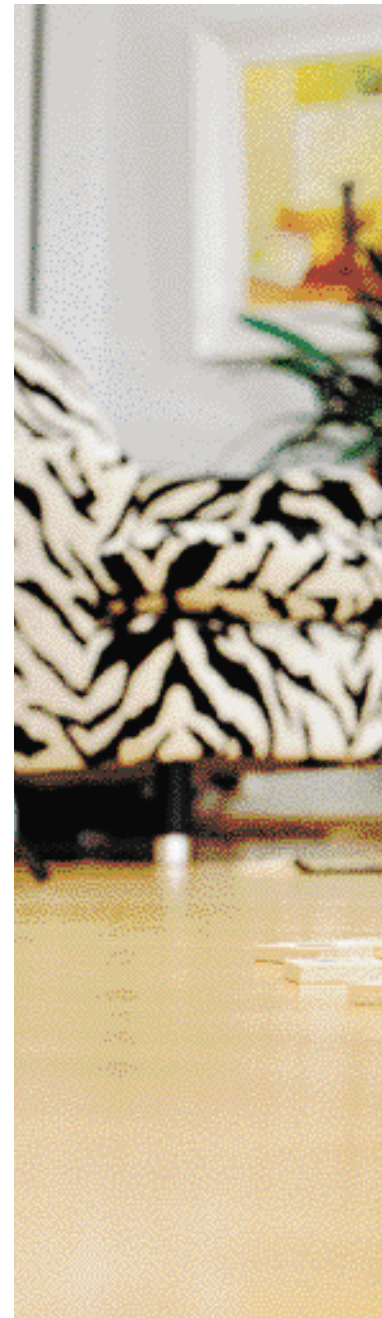
Vuoden 1998 aikana JWS:llä investoitiin tekstiilimäisiä vaippamateriaaleja valmistavaan päällystyslinjaan, vesineulauslinjojen uudistamiseen sekä tuotekehityslaitteistoihin.

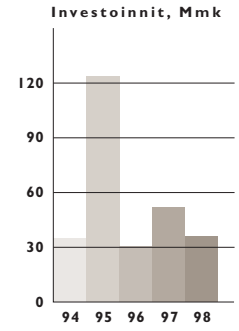
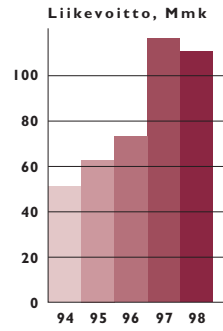
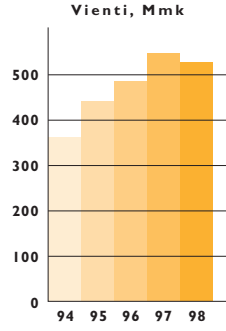
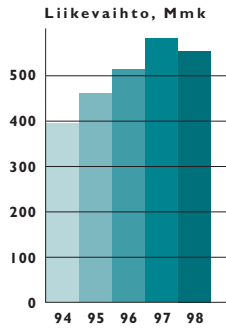
JWS:n toiminnan kehittämisen keskeisiä alueita ovat turvallisuus, kokonaislaatu (TQM) ja toimintojen ohjausjärjestelmät. Tuoteiston ja tuotannon kilpailukykyä varmennetaan mittavalla tutkimus- ja kehitystoiminnalla.

JWS:llä on oma ympäristöjärjestelmä, jonka avulla vähennetään ja ehkäistään ympäristökuormitusta.

Liikevaihto vuonna 1998 oli 555,1 miljoonaa markkaa eli 3,8 prosenttia edellisvuotista pienempi. Liikevoitto oli 110,5 miljoonaa markkaa, 5,4 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Vienti oli 534,9 miljoonaa markkaa, ja se laski 2,6 prosenttia. Bruttoinvestoinnit olivat 35,2 miljoonaa markkaa. JWS:n palveluksessa oli vuoden 1998 aikana keskimäärin 339 henkilöä.

Näkymät vuodelle 1999 ovat varovaisen myönteiset. Euroopassa ja Yhdysvalloissa kysynnän arvioidaan kasvavan ja Aasiassa elpyvän. Tekstiilimäisiä vaippamateriaaleja valmistava päällystyslinja lisää mahdollisuuksia, mutta lisääntynyt tarjonta on toisaalta kiristänyt kilpailua perinteisillä tuotealueilla. Kokonaisuutena JWS:llä on edellytykset kasvattaa liikevaihtoa ja säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla.

Parhaiden lasten vaippojen osana ympäri maailmaa on JWS:n valmistama kuitukangas.

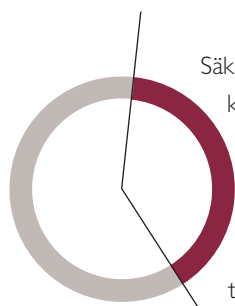

**Säkkiväline on ympäristö-
huoltoalan monipuolinen
yritys, jonka tuotelinjat ovat:
Siivouspalvelut, kiinteistö-
huolto, ympäristöhuolto ja
alan tuotekauppa.**

SÄKKIVÄLINE 40,0 %

Säkkiväline on Suomen johtava ympäristöhuollon kokonaispalveluja markkinoiva ja tuottava yritys. Sen liiketoiminta muodostuu seuraavista tuotelinjoista: ympäristöhuolto, siivouspalvelut, kiinteistöhuolto ja ympäristöhuollon tuote- ja laitekauppa. Ympäristöhuolto jakaantuu jätehuoltoon, kierrätyspalveluihin, ongelmajätehuoltoon, teollisuuden puhtaanapitoon, viemärihuoltoon ja vahinkosaneeraukseen.

Markkinat Säkkivälineen kaikilla tuotelinjoilla kasvoivat tasaisesti. Tämä kehitys jatkuu vielä pitkään. Alan kasvavista kokonaismarkkinoista, jotka ovat noin 20 miljardia markkaa, nyt vain noin neljännes on yksityisten yritysten hoidossa. Varsinkin ympäristöhuollon markkinat kasvavat ripeästi lisääntyneiden jätteiden hyödyntämisvelvoitteiden vuoksi.

Säkkivälineen markkina-asema vahvistui ja markkinaosuudet kasvoivat. Tämä johtui onnistuneesta kokonaispalvelujen myynnistä ja parantuneesta asiakastyytyväisyydestä. Pitkäjänteinen yhteistyö, laajenevat palvelukokonaisuudet ja kyky tuottaa tehokkaasti monipuolisia palveluja ovat Säkkivälineen kilpailuetuja.

Strategiansa mukaisesti Säkkiväline on keskittynyt palvelujen kehittämiseen nykyisillä liiketoiminta-alueilla tavoitteena markkinaosuuden jatkuva kasvattaminen. Uutena palveluna otettiin käyttöön asiakkaan ja Säkkivälineen välistä yhteydenpitoa helpottava, Internetiä hyödyntävä Kiinteistönetti-palvelu. Loppuvuodesta aloitettiin sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanotto ja käsittely.

Säkkivälineen tulos parani edelleen. Eniten tulostaan paransi kiinteistöhuolto, myös ympäristöhuollon tulos parani. Tuotekauppa jäi tavoitteistaan.

Vuonna 1998 investoinnit kohdistuivat kaluston lisäksi ympäristöhuollon terminaalitoimintoihin, tietojärjestelmiin sekä nykyistä toimintaa täydentäviin yritysostoihin.

Säkkivälineessä kehitettiin kattavat laatu- ja ympäristöohjelmat, joiden käyttöönotto eteni suunnitelmien mukaisesti.

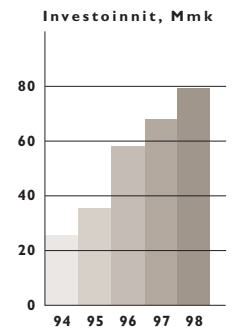
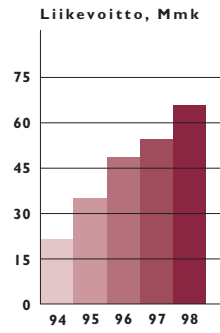
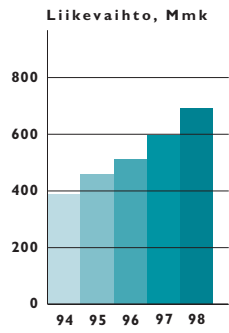
Säkkivälineen liikevaihto kasvoi 16,2 prosenttia ja oli 697,7 miljoonaa markkaa. Kasvu perustui pääosin uusmyyntiin. Ympäristöhuollon liikevaihto kasvoi 14,4 prosenttia ja oli 298,8 miljoonaa markkaa. Siivouspalvelujen liikevaihto kasvoi 22,0 prosenttia ja kiinteistöhuollon 21,7 prosenttia. Siivouksen liikevaihto oli 221,0 miljoonaa markkaa ja kiinteistöhuollon 124,3 miljoonaa markkaa. Tuotekaupan liikevaihto laski 4,1 prosenttia ja oli 53,6 miljoonaa markkaa.

Liikevoitto kasvoi 18,5 prosenttia ja oli 64,8 miljoonaa markkaa. Bruttoinvestoinnit olivat 79,5 miljoonaa markkaa. Henkilöstön määrä kasvoi. Vuoden 1998 aikana palveluksessa oli kokopäiväisiksi muutettuna keskimäärin 2 728 henkilöä.

Vuonna 1999 Säkkivälineen liikevaihdon odotetaan kasvavan ja tuloksen paranevan. Palvelualan yrityksenä Säkkivälineen toimintaan vaikuttaa eniten kotimainen kysyntä, jonka arvioidaan edelleen kasvavan. Panostukset erityisesti ympäristöhuoltoon tulevat jatkumaan.

**Säkkiväline kehittää jatkuvasti ympäristö-
huoltoalan palvelujaan. Uusimpia palveluja
edustavat mm. öljyisten vesien keräily ja
käsittely.**

ORGANISAATIO JA JOHTO

LASSILA & TIKANOJA OYJ:N HALLITUS

JUHANI MAIJALA, 59

ekonomi, oikeustieteen kandidaatti,
hallituksen jäsen vuodesta 1983,
puheenjohtaja vuodesta 1998

MATTI KAVETVUO, 54

diplomi-insinööri, ekonomi,
Valio Oy:n toimitusjohtaja,
hallituksen jäsen vuodesta 1998

JUKKA VIINANEN, 51

diplomi-insinööri,
Neste Oy:n toimitusjohtaja,
hallituksen jäsen vuodesta 1993

HEIKKI HAKALA, 57

kauppatieteiden maisteri,
Rauma Oy:n toimitusjohtaja,
hallituksen jäsen vuodesta 1988,
varapuheenjohtaja vuodesta 1998

JUHANI LASSILA, 36

kauppatieteiden maisteri,
Instrumentarium Oy:n rahoitusjohtaja,
hallituksen jäsen vuodesta 1998

TOIMITUSJOHTAJA

HEIKKI BERGHOLM, 42

diplomi-insinööri,
Lassila & Tikanoja Oy:n
toimitusjohtaja vuodesta 1998

TILINTARKASTAJAT

ILKKA HAARLAA, KHT

ANTTI LASSILA, HTM

varalla

SVH PRICEWATERHOUSE COOPERS OY KHT-YHTEISÖ

JUHA VÄISÄNEN, KHT

YHTYMÄN JOHTO

JUHANI MAIJALA, 59

ekonomi, oikeustieteen kandidaatti, hallituksen puheenjohtaja 2.4.1998 alkaen, Lassila & Tikanoja Oyj:n ja Lassila & Tikanoja -yhtymän toimitusjohtaja 2.4.1998 asti, yhtymän yksiköissä vuodesta 1977

HEIKKI BERGHOLM, 42

diplomi-insinööri, Lassila & Tikanoja Oyj:n ja Lassila & Tikanoja -yhtymän toimitusjohtaja 2.4.1998 alkaen, varatoimitusjohtaja 2.4.1998 asti, J.W. Suominen Oy:n toimitusjohtaja 31.10.1998 asti, yhtymän yksiköissä vuodesta 1985

SIRKKA TUOMOLA, 51

kauppatieteiden maisteri, Lassila & Tikanoja -yhtymän talusjohtaja vuodesta 1992, yhtymän yksiköissä vuodesta 1981

MARGARETA HULDÉN, 43

tekniikan tohtori, Tutkimus ja tuotekehitys, teolliset yksiköt johtaja vuodesta 1997, yhtymän yksiköissä vuodesta 1993

PENTTI KULMALA, 50

insinööri, Inka-konsernin toimitusjohtaja vuodesta 1992

AARNO LINDSTRÖM, 64

Amerplast-konsernin toimitusjohtaja vuodesta 1997, yhtymän yksiköissä vuodesta 1961

ESA PALTALA, 55

insinööri, Ostot, investoinnit ja tuotantojärjestelmät, teolliset yksiköt johtaja vuodesta 1997, yhtymän yksiköissä vuodesta 1972

KARI PARVIAINEN, 44

diplomi-insinööri, J.W. Suominen Oy:n toimitusjohtaja 1.11.1998 lähtien

JARI SARJO, 42

oikeustieteen kandidaatti, Säkkiväline-konsernin toimitusjohtaja vuodesta 1997, yhtymän yksiköissä vuodesta 1984

1. YLEISTÄ

Yhtymän tulos muodostui hyväksi. Se oli lievästi heikompi kuin edellisenä vuonna eikä kaikilta osin vastaa asetettuja tavoitteita. Säkkivälineen tulos oli hyvä ja edellisvuotista parempi. JWS:n tulos säilyi hyvänä. Amerplastin ja Inkan tulokset heikkenivät selvästi, vaikka olivat edelleen tyydyttäviä.

Amerplastin tuloksen heikkenemiseen vaikutti Venäjän kysynnän voimakas laskeminen kesän jälkeen ja Inkan kohdalla Venäjän tilanteesta johtunut kuljetusten väheneminen. Niiden tulosta rasittivat myös mittavat muutostyöt ja Ruotsin kruunun heikkeneminen. Muutosten ennakointi ja niihin reagointi oli riittämätöntä.

Investoinnit rahoitettiin liiketoiminnan kassavirralla. Omavaraisuusaste parani ja korolliset nettovelat vähenivät.

2. TULOS

Yhtymän liikevoitto oli 226,3 miljoonaa markkaa. Se pieneni 8,4 prosenttia ja oli 13,0 prosenttia liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 14,8 prosenttia liikevaihdosta. Sijoitettu pääoma oli vuoden lopussa 1 033,1 miljoonaa markkaa. Se kasvoi 7,7 prosenttia eli liikevaihtoa enemmän. Sijoitetun pääoman tuotto oli 23,1 prosenttia. Edellisenä vuonna se oli 27,8 prosenttia. Oman pääoman tuotto oli 22,0 prosenttia.

Säkkivälineen ja JWS:n sijoitetun pääoman tuotto oli erinomainen. Amerplastin ja Inkan kannattavuus tällä mittarilla mitattuna oli tyydyttävä.

Säkkiväline menestyi yksiköistä parhaiten. Tuloksen paraneminen johtui liikevaihdon kasvusta suhteellisen kannattavuuden säilyessä hyvällä tasolla. Säkkiväline kasvatti markkinaosuuksiaan. Kokonaispalvelukonsepti yhdistettynä alueorganisaatioon toimi tehokkaasti.

JWS:n kannattavuus oli hyvä. Liikevaihto aleni raaka-aineiden hinnanlaskun seurauksena. Vesineulattujen kuitukaiden myynnin kasvu jatkui, mutta lämpösidoittujen tuotteiden myynti väheni Euroopassa lisääntyneen tarjonnan ja Aasiassa talouskriisin seurauksena. Näiden tuotteiden myynti Euroopassa elpyi osittain loppuvuoden aikana.

Amerplastin tulos heikkeni, mutta oli edelleen tasoltaan tyydyttävä. Mittava muutos- ja investointiohjelma sekä myyntiä syksyllä haitannut Venäjän kysynnän väheneminen rasittivat tulosta. Muutostyöt ja tuotannon kustannussopeutustoimet saatiin toteutetuiksi, mm. valmistus Venäjällä lope-

tettiin toistaiseksi.

Inkan tulos oli pettymys. Loppuvuoden myynnin ja erityisesti tuloksen kehitys oli huono. Kysynnän heikkeneminen heijastui tulokseen voimakkaasti. Inkan tulosta rasittivat myös tuotannon muutoksista aiheutuneet ennakoitua suuremmat kulut. Inkan toimintamallin selkeyttämistä jatketaan keskittymällä materiaalinkäsittelytuotteisiin ja prosessimaiseen valmistukseen. Kustannussopeutustoimiin on ryhdytty.

Toimialoittain liikevoitto oli:

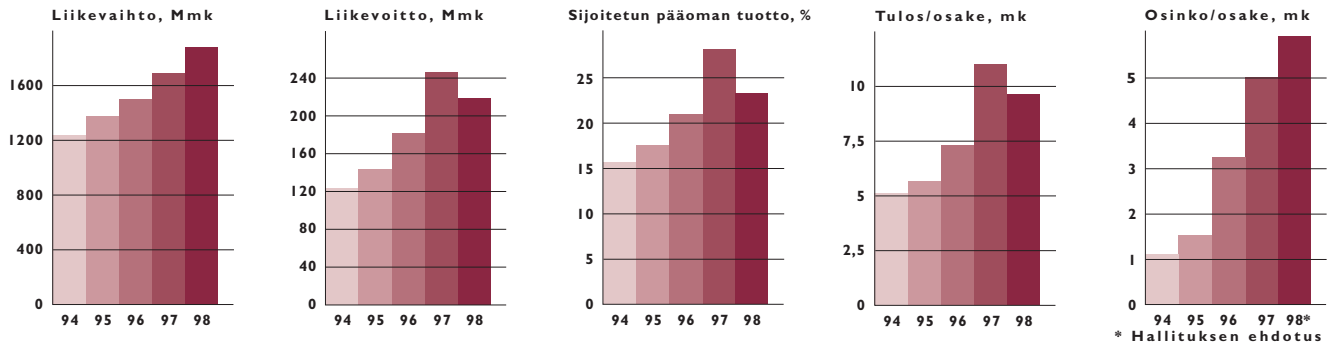
	1998 Mmk	%	1997 Mmk	%
Amerplast	27,8	7,4	34,5	9,1
Inka	7,1	6,2	14,0	12,1
JWS	110,5	19,9	116,8	20,2
Säkkiväline	64,8	9,3	54,7	9,1
Lassila & Tikanoja	17,1		28,1	
Konsernierät	-1,0		-1,0	
Yhteensä	226,3	13,0	247,1	14,8

KIERTÄVÄN VUODEN TULOS

Mmk	1-4/98	5-8/98	9-12/98	1-12/98
LIKEVAIHTO				
Amerplast	128,5	123,4	126,3	378,2
Inka	41,8	36,0	36,6	114,4
JWS	187,5	179,0	188,6	555,1
Säkkiväline	210,8	239,4	247,5	697,7
Lassila & Tikanoja	5,3	5,6	5,6	16,5
Sisäinen liikevaihto	-5,4	-5,1	-5,4	-15,9
Yhtymän liikevaihto	568,5	578,3	599,2	1 746,0
LIKEVOITTO				
Amerplast	12,2	9,8	5,8	27,8
Inka	5,4	1,6	0,1	7,1
JWS	34,4	36,4	39,7	110,5
Säkkiväline	16,1	29,8	18,9	64,8
Lassila & Tikanoja	11,6	1,9	3,6	17,1
Konsernierät	-0,3	-0,3	-0,4	-1,0
Yhtymän liikevoitto	79,4	79,2	67,7	226,3
Nettorahoituskulut	-5,2	-8,9	-3,3	-17,4
Voitto ennen satunnaisia eriä	74,2	70,3	64,4	208,9

3. KONSERNIN RAKENNE

Säkkiväline Etelä Oy, Säkkiväline Itä Oy, Säkkiväline Länsi Oy ja Säkkiväline Pohjoinen Oy fuusioitiin Säkkiväline Siivouspalvelut Oy:öön, ostettiin Porin Ongelmajätekeräys Oy:n koko osakekanta ja A.Eskola Oy:n nimi muutettiin Säkkiväline Kalusto Oy:ksi.

Tammikuussa 1999 Säkkipäline Oy:öön fuusioitiin Säkkipäline Siivouspalvelut Oy ja Säkkipäline Kiinteistöhuolto Oy sekä SV-Ammattipörssi Oy:n nimi muutettiin Säkkipäline Ympäristöhuolto Oy:ksi.

4. YHTIÖKOKOUS

Lassila & Tikanoja Oy:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 2.4.1998, päätti vuodelta 1997 maksettavaksi osingoksi 5 markkaa osakkeelta eli yhteensä 75,3 miljoonaa markkaa.

Yhtiökokous valitsi yhtiön hallitukseen uusina jäseninä Matti Kavetvuon ja Juhani Lassilan. Hallituksen kokoonpano on Heikki Hakala, Matti Kavetvuon, Juhani Lassila, Juhani Majjala ja Jukka Viinanen.

Toimitusjohtaja Juhani Majjala kiitti yhtiökokouksessa eroavaa hallituksen puheenjohtajaa Jaakko Lassilaa todeten hänen antaneen niin laadultaan kuin kestoaltaankin poikkeuksellisen panoksen yhtiön hyväksi.

Yhtiökokous päätti hallituksen puheenjohtajan tehtävän muuttamisesta päätoimiseksi.

Välittömästi yhtiökokouksen jälkeen kokoontunut hallitus valitsi hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi Juhani Majjalan. Hallituksen päätoimisen puheenjohtajan tehtäväksi hallitus päätti yhtiön strategisten päätösten valmistelun ja toteutuksen valvonnan sekä keskeisten sijoittajasuhteiden hoitamisen.

5. OPTIOLAINA 1998

Yhtiökokous päätti ottaa enintään 547 500 markan suuruisen optiolainan, johon liittyvillä optiotodistuksilla voidaan merkitä yhteensä 730 000 kappaletta Lassila & Tikanoja Oy:n 10 markan nimellisarvoista osaketta. Optiolaina tarjottiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen osana kannustusjärjestelmää yhtiön avainhenkilöiden ja hallituksen päättämän tytäryhtiön merkittäväksi. Optiolainan laina-aika on viisi vuotta. Optiolainalle ei makseta korkoa.

Työsuhteiden päättymisen vuoksi osa lainasta on lunastettu ja velkakirjat optiotodistuksineen mitätöity. Lainaa oli 31.12.1998 jäljellä 540 000 markkaa. Siihen liittyvillä A-optiotodistuksilla voidaan merkitä osakkeita 360 000 kappaletta ajalla 15.5.2001 - 15.5.2004 ja B-optiotodistuksilla 360 000 kappaletta ajalla 15.5.2003 - 15.5.2004. Osakkeiden merkintähinta A-optioilla on 201 markkaa ja B-optioilla 221 markkaa. Merkintähinnasta vähennetään 1.4.1998 alkaen

ennen optiotodistusten irtoamispäiviä jaetut osakekohtaiset osingot. Tytäryhtiöiden palveluksessa olevien osalta optio-oikeuksien käyttöoikeus on sidottu työnantajayhtiön tulokseen.

Osakkeita voidaan merkitä yhteensä 720 000 kappaletta ja osakepääoma voi merkintöjen seurauksena nousta 7 200 000 markkaa. Nämä osakkeet ovat 4,4 prosenttia yhtiön osakkeista.

6. OPTIOLAINA 1993

Vuoden 1993 optiolainan laina-aika päättyi 1.7.1998. Laina tarjottiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen Lassila & Tikanoja -yhtymässä täysipäiväisesti työskentelevän johdon merkittäväksi. Lainaan liittyvien optiotodistusten vaihto-aika päättyi 31.12.1998. Osakkeita voitiin optiolainan perusteella merkitä enintään 760 000 kappaletta. Kaikki osakkeet merkittiin.

7. LIIKEVAIHTO

Yksikköjen liikevaihto:

Mmk	1998 1.1. - 31.12.	1997 1.1. - 31.12.	Muutos %
Amerplast	378,2	377,5	0,2
Inka	114,4	115,7	-1,1
JWS	555,1	577,1	-3,8
Säkkipäline	697,7	600,3	16,2
Lassila & Tikanoja	16,5	15,3	

Yhteensä	1 761,9	1 685,9	
Sisäinen liikevaihto	-15,9	-16,4	

Yhtymän liikevaihto	1 746,0	1 669,5	4,6
---------------------	---------	---------	-----

8. BRUTTOINVESTOINNIT

Mmk	1998	1997
Kiinteistöt	13,8	32,9
Koneet ja kalusto	174,7	147,3
Muut aineelliset hyödykkeet	6,1	6,6
Arvopaperit ja liikearvot	11,3	11,0
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	2,5	5,0
Yhteensä	208,4	202,8

Amerplastin investoinneista (73,8 Mmk) valtaosa käytettiin painokoneiden uusimiseen. Koneilla kaksinkertaistettiin Amerplastin 8-väripainokapasiteetti. Laminointi aloitettiin ja Puolasta ostettiin teollisuustontti tehdasta varten.

Inkan investoinneista (19,4 Mmk) tärkein oli uusi kuitulinja, joka kolminkertaistaa kuidunvalmistuskapasiteetin.

JWS:llä investoitiin tekstiilimäisiä vaippamateriaaleja valmistavaan päällystyslinjaan, vesineulauslinjojen uudistamiseen sekä tuotekehityslaitteistoihin (35,2 Mmk).

Säkkivälineen investoinnit (79,5 Mmk) painoutuivat kalustoinvestointien lisäksi ympäristöhuollon terminaalityöntöihin, tietojärjestelmiin sekä nykyistä toimintaa täydentäviin yritysostoihin.

Yhtymä myi käyttöomaisuutta vuoden aikana 34,5 miljoonalla markalla. Näiden omaisuuserien tasearvo oli 11,0 miljoonaa markkaa.

9. SIJOITETTU PÄÄOMA

Yhtymän sijoitettu pääoma on taseesta laskien kehittynyt seuraavasti:

Mmk	31.12.1998	31.12.1997
Pysyvät vastaavat	968,0	898,1
Vaihtuvat vastaavat	366,6	379,2
Laskennallinen verovelka	-96,6	-89,2
Ostovelat	-63,6	-73,6
Siirtovelat	-16,5	-23,6
Muut lyhytaikaiset korottomat velat	-124,8	-131,7
Sijoitettu pääoma	1 033,1	959,2

Sijoitettu pääoma kasvoi vuoden aikana 73,9 miljoonaa markkaa eli 7,7 prosenttia. Sijoitetun pääoman kiertonopeus oli 1,7.

10. RAHOITUS

Yhtymän omavaraisuusaste oli 53,8 prosenttia. Edellisen vuoden lopussa se oli 48,6 prosenttia. Korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan (gearing-prosentti) oli 35,0. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 44,0 prosenttia. Nettorahoituskulut olivat 1,0 prosenttia liikevaihdosta ja 7,7 prosenttia liikevoitosta.

Liiketoiminnan kassavirta (268,7 Mmk) riitti nettoinvestointien ja osinkojen maksuun. Korolliset nettovelat pienenevät 21,8 miljoonaa markkaa ja olivat 251,4 miljoonaa markkaa.

Yhtymän periaatteena on suojautua valuuttakurssiriskiä. Euroon siirtymisen jälkeen olennaisia valuuttariskkejä ei ole.

Maksuvalmius oli koko vuoden hyvä. Yhtymän politiikka on pitää kassavarat pieninä ja huolehtia saatavien ja varastojen riittävästä kierrosta. Lyhytaikaisia, kassavirran heilahteluista johtuvia rahantarpeita varten yhtymällä on

käytössä riittävät luottolimitit, joista ei aiheudu yhtiölle kustannuksia.

11. EURO

Emoyhtiö, Amerplast, Inka ja JWS siirtyivät käyttämään euroa kirjanpito-, raportointi- ja maksuliikennevaluuttana 1.1.1999. Säkkiväline ottaa euron kotivaluuttakseen 1.1.2000.

Hallitus tulee ehdottamaan yhtiökokoukselle Lassila & Tikanoja Oy:n yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että osakepääoma ilmaistaan euroina ja että osakkeen nimellisarvosta luovutaan.

12. VUOSI 2000

Vuoden 2000 ei ole todettu aiheuttavan oleellista riskiä Lassila & Tikanoja -yhtymän yksiköiden liiketoiminnalle. Jokaisella yksiköllä on oma vuosi 2000 -projektiryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia järjestelmien ja tuotantolaitteistojen vuosi 2000 -kelpoisuudesta. Kukin ryhmä on arvioinut riskit kriittisten toimintojen osalta ja laatinut valmiussuunnitelman ennalta arvaamattomia tilanteita varten. Suuri osa operatiivisista ja taloushallinnon ohjelmistoista sekä ATK-palvelimista ja tietokannoista on jo päivitetty tai vaihdettu vuosi 2000 -kelpoisiksi. Kaikki valmistelutoimet on tarkoitus saattaa loppuun 30.9.1999 mennessä. Prosessimaisen tuotannon osalta keskitytään tuotanto- ja logistiikkaketjun varmentamiseen.

Tietohallinnon ja muiden järjestelmien kehitys- ja uusimishankkeet on ajoitettu viime vuosille siten, etteivät vuoteen 2000 valmistautumisen erilliskustannukset yhtymässä ole vuonna 1999 merkittävät.

13. HENKILÖSTÖ

Yhtymän keskimääräinen kokopäiväiseksi muutettu henkilöstö

(keskimäärin)	1998	1997
Amerplast	645	618
Inka	238	246
JWS	339	354
Säkkiväline *)	2 728	2 386
Lassila & Tikanoja	6	6
Yhteensä	3 956	3 610

* Kokopäiväiseksi muutettuna.

14. VUOSI 1999

Yhtymän liiketoiminta ei pääosin ole suhdanneherkkää. Taloudellisen ympäristön epävarmuudesta huolimatta kaikilla yksiköillä on edellytykset kasvattaa liikevaihtoaan ja parantaa tulostaan. Yhtymän tuloksen arvioidaan säilyvän hyvänä.

KONSERNITULOSLASKELMA

I.I. - 31.12. 1 000 mk	1998	%	1997	%	Liitetieto
Liikevaihto	1 745 985	100,0	1 669 493	100,0	1
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 395 754		-1 313 160		
Bruttokate	350 231	20,1	356 333	21,3	
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-56 159		-51 277		
Hallinnon kulut	-90 779		-86 927		
Liiketoiminnan muut tuotot	26 147		32 167		4
Liiketoiminnan muut kulut	-1 951		-1 954		
Konserniliikearvon poistot	-1 212		-1 219		
Liikevoitto	226 277	13,0	247 123	14,8	2,3
Rahoitustuotot ja -kulut					
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-557				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	1 715		5 420		
Muut korko- ja rahoitustuotot	2 266		2 218		
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-20 766		-24 190		
	-17 342	-1,0	-16 552	-1,0	5
Voitto ennen satunnaisia eriä	208 935	12,0	230 571	13,8	
Satunnaiset erät			-936		6
Voitto ennen veroja	208 935	12,0	229 635	13,8	
Tuloverot	-61 436	-3,5	-65 058	-3,9	7
Tilikauden voitto	147 499	8,4	164 577	9,9	

LASSILA & TIKANOJA -YHTYMÄ

KONSERNITASE

31.12. I 000 mk	1998	%	1997	%	Liitetieto
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					8
Aineettomat oikeudet	694		696		
Liikearvo	21 854		19 067		
Konserniliikearvo	10 068		8 482		
Muut pitkävaikuttiset menot	10 838		12 386		
Ennakkomaksut	673	44 127	3,3	40 631	3,2
Aineelliset hyödykkeet					9
Maa- ja vesialueet	31 292		27 202		
Rakennukset ja rakennelmat	237 666		245 726		
Koneet ja kalusto	550 322		459 998		
Muut aineelliset hyödykkeet	11 183		9 339		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19 142	849 605	63,6	32 999	775 264 60,7
Sijoitukset					10
Osakkuusyritysten osakkeet	25 163		25 701		
Muut osakkeet ja osuudet	48 230		55 437		
Muut saamiset	876	74 269	5,6	1 042	82 180 6,4
Pysyvät vastaavat yhteensä	968 001	72,5		898 075	70,3
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	43 007		41 816		
Keskeneräiset tuotteet	18 319		21 402		
Valmiit tuotteet/Tavarat	46 258		47 602		
Muu vaihto-omaisuus	9 134	116 718	8,7	9 373	120 193 9,4
Pitkäaikaiset saamiset					
Lainasaamiset		1 021	0,1		921 0,1
Lyhytaikaiset saamiset					11
Myyntisaamiset	165 878		180 493		
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	500		357		
Lainasaamiset	29		40		
Muut saamiset	422		459		
Siirtosaamiset	18 278	185 107	13,9	11 118	192 467 15,1
Rahat ja pankkisaamiset	63 784	4,78		65 634	5,1
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	366 630	27,5		379 215	29,7
Vastaavaa yhteensä	1 334 631	100,0		1 277 290	100,0

KONSERNITASE

31.12. 1 000 mk	1998	%	1997	%	Liitetieto
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					12,13
Osakepääoma	1 58 263		150 663		
Ylikurssirahasto	19 190				
Arvonkorotusrahasto	18 598		18 598		
Vararahasto	6 057		6 057		
Edellisten tilikausien voitto	368 365		280 527		
Tilikauden voitto	147 499		164 577		
Oma pääoma yhteensä	717 972	53,8	620 422	48,6	
Vieras pääoma					14
Laskennallinen verovelka	96 635	7,2	89 213	7,0	
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta	173 518		221 682		
Eläkelainat	65 530		49 865		
Saadut ennakot	3		36		
Muut velat	833	239 884	18,0	553	272 136
Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat			9 971		
Lainat rahoituslaitoksilta	63 721		51 281		
Eläkelainat	11 321		4 813		
Saadut ennakot	334		280		
Ostovelat	63 487		73 483		
Velat omistusyhteisyrityksille	131		105		
Muut velat	124 617		131 988		
Siirtovelat	16 529	280 140	21,0	23 598	295 519
Vieras pääoma yhteensä	616 659	46,2	656 868	51,4	
Vastattavaa yhteensä	1 334 631	100,0	1 277 290	100,0	

RAHOITUSLASKELMA

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Liiketoiminta				
Tulorahoitus				
Liikevoitto	226 277	247 123	17 998	21 041
Poistot	126 883	113 976	2 406	2 519
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 342	-16 553	66 730	106 065
Satunnaiset erät		-936	164 980	130 134
Tuloverot	-54 014	-62 832	-70 411	-72 211
	281 804	280 778	181 703	187 548
Käyttöpääoman muutos				
Vaihto-omaisuuden muutos	3 476	-11 712		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	7 359	-23 158	2 012	-84 309
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	-23 974	15 971	-31 843	13 825
	-13 139	-18 899	-29 831	-70 484
Liiketoiminnan kassavirta	268 665	261 879	151 872	117 064
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-196 362	-175 116	-33 700	13 491
Kassavirta ennen rahoitusta	72 303	86 763	118 172	130 555
Rahoitus				
Pitkäaikaisten saamisten muutos	66	13 977	-100	13 809
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-34 273	-46 840	-895	-314
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 595	6 693	-65 637	-80 841
Fuusiossa tulleiden tytäryhtiön omistamien osakkeiden mitätöinti				-627
Osingot	-75 331	-48 966	-75 331	-51 404
Osakeanti	26 790		26 790	
	-74 153	-75 136	-115 173	-119 377
Taseen mukainen likvidien varojen muutos	-1 850	11 627	2 999	11 178

TULOSLASKELMA

I.I. - 31.12. 1 000 mk	1998	1997	Liitetieto
Liikevaihto	16 435	15 105	
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-3 622	-3 773	
Bruttokate	12 813	11 332	
Hallinnon kulut	-6 718	-6 296	
Liiketoiminnan muut tuotot	11 908	17 065	4
Liiketoiminnan muut kulut	-5	-1 060	
Liikevoitto	17 998	21 041	2,3
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	67 639	109 872	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	381	5 147	
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä	5 815	1 711	
Muilta	1 588	1 642	
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille	-2 724	-6 632	
Muille	-5 969	-5 675	
	66 730	106 065	5
Voitto ennen satunnaisia eriä	84 728	127 106	
Satunnaiset erät	164 980	130 134	6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	249 708	257 240	
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron vähennys	1 568	2 070	
Vapaaehtoisten varausten vähennys		613	
Tuloverot	-70 411	-72 211	7
Tilikauden voitto	180 865	187 712	

TASE

31.12. 1 000 mk	1998	%	1997	%	Liitetieto
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	922	0,1	1 339	0,2	8
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	18 918		18 918		9
Rakennukset ja rakennelmat	32 025		33 836		
Koneet ja kalusto	299		396		
Muut aineelliset hyödykkeet	192	51 434	62	53 212	6,5
Sijoitukset					
10					
Osuudet saman konsernin yrityksissä	527 721		487 721		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	68 120		68 120		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	24 478		24 478		
Muut osakkeet ja osuudet	3 005	623 324	9 517	589 836	71,6
Pysyvät vastaavat yhteensä	675 680	78,9	644 387	78,3	
Vaihtuvat vastaavat					
Saamiset					
11					
Pitkäaikaiset saamiset					
Lainasaamiset	950	0,1	850	0,1	
Lyhytaikaiset saamiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	122 824		126 766		
Muut saamiset			100		
Siirtosaamiset	2 173	124 997	144	127 010	15,4
Rahat ja pankkisaamiset	54 312	6,4	51 312	6,2	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	180 259	21,1	179 172	21,7	
Vastaavaa yhteensä	855 939	100,0	823 559	100,0	

TASE

31.12. 1 000 mk	1998	%	1997	% Liitetieto
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				12
Osakepääoma	156 813		150 663	
Osakeanti	1 450			
Ylikurssirahasto	19 190			
Vararahasto	6 046		6 046	
Muut rahastot				
Käyttörahaso	133 694		133 694	
Edellisten tilikausien voitto	209 027		96 646	
Tilikauden voitto	180 865		187 712	
Oma pääoma yhteensä	707 085	82,6	574 761	69,8
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	7 446	0,8	9 014	1,1
Vieras pääoma				14
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	84 151		111 866	
Eläkelainat	35 612		9 333	
Muut velat				
Saman konsernin yrityksille	27			
Muille	513	120 303	14,1	121 199
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat			9 971	
Lainat rahoituslaitoksilta	10 000		16 634	
Eläkelainat	8 031		1 667	
Ostovelat	183		409	
Velat saman konsernin yrityksille	17		55 023	
Muut velat	2 194		31 956	
Siirtovelat	680	21 105	2,5	2 925
Vieras pääoma yhteensä	141 408	16,6	239 784	29,1
Vastattavaa yhteensä	855 939	100,0	823 559	100,0

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätöksessä ovat mukana ne yhtiöt, joissa Lassila & Tikanoja Oyj:llä oli tilikaudella suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 prosenttia äänimäärästä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muutettu vastaamaan konsernin laskentaperiaatteita. Alakonserneista on laadittu erilliset konsernitilinpäätökset. Konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle on jätetty vain aravalainoitettut asunto-osakeyhtiöt, joiden vaikutus konsernin vapaaseen pääomaan on vähäinen. Yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä omistusajan loppuun. Konsernin emoyhtiö Lassila & Tikanoja Oyj on konsernin hallinnointiyhtiö. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ovat liitetiedoissa sivulla 31.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Sähköväline Oy:n osakkeiden hankintameno koostuu rahasuorituksesta ja suunnatun annin nimellisarvosta. Tytäryhtiöiden hankintahinnasta on vähennetty yhtiön hankintahetken oma pääoma mukaanlukien verovelalla vähennetyt verottamattomat varaukset. Näin syntyvä tase-erille kohdistamaton konserniliikearvo poistetaan pääsääntöisesti viidessä vuodessa. Sähkövälineen toimialoilla hankittujen yritysten konserniliikearvo muodostuu sopimuskannasta, jonka on katsottu tuottavan tuloa pidempään. Tällainen konserniliikearvo poistetaan kymmenessä vuodessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Muuntoerot

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu Suomen markkoiksi tilikauden keskikurssiin vuodesta 1998 alkaen ja taseet tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan keskikurssiin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot on käsitelty konsernin vapaan oman pääoman oikaisueränä.

Tytäryhtiöiden sulautuminen

Fuusiokirjausten laskentaperiaatteissa on noudatettu aikaisempien konsernitilinpäätösten periaatteita. Tytäryhtiöfuusiolla ei

siten ole ollut vaikutusta konsernin vapaaseen omaan pääomaan.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä sen muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen. Laskennallinen verovelka on laskettu voimassaolevan verokannan mukaan ja esitetty taseessa omana eränä vieraassa pääomassa.

Verot

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvät konserniyhtiöiden tulosten perusteella määräytyvät suoriteperusteiset verot sekä tilinpäätössiirtojen kertymästä laskettu verovelan muutos. Tytäryhtiöiden osingonjakoon liittyvä yhtiöveron hyvitys on konsernituloslaskelmassa vähennetty tilikauden veroista.

Kiinteistöjen arvonorotuksista myyntitilanteessa mahdollisesti syntyvää verovelkaa ei ole kirjattu tilinpäätökseen.

Osakkuusyhtykset

Osakkuusyhtykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus Inkan liiketoimintaan liittyvän AS Norsafen tuloksesta on esitetty ennen liikevoittoa. Kiinteistö Oy Tikankulma on yhdistelty konsernitilinpäätökseen ensimmäisen kerran vuonna 1998. Rahoituseriin kirjattu osuus tilikauden tappiosta muodostuu konserniaktiivan poistosta.

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta.

Vuotuiset poistoprosentit ovat:

1. Rakennukset ja rakennelmat	2,5 - 8,0 %
2. Kuljetusvälineet	16,6 - 25,0 %
3. Koneet ja kalusto	10,0 - 25,0 %
4. Liikearvot	10,0 %
5. Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	10,0 - 20,0 %

Käytettynä ostettujen koneiden ja kaluston poistoprosentit ovat kaksinkertaiset. Tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden poistot on laskettu käyttöönnotosta lähtien.

Maa-alueista ja arvonorotuksista ei ole tehty poistoja. Maa-alueiden ja rakennusten arvoja on korotettu viimeksi vuonna 1987.

Liikearvojen vaikutusaika on arvioitu kymmeneksi vuodeksi. Ne kaikki ovat Säkki-välineen toimialoilla syntyneitä ja muodostuvat ostetusta sopimuskannasta.

Muut pitkävaikutteiset menot ovat investointien käynnistys- sekä vuokrahuoneistojen perusparannuskuluja.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu taseessa fifo-periaatteen mukaisesti hankinnasta ja valmistuksesta johtuneiden muuttuvien menojen tai tätä alemman todennäköisen jälleenhankinta- tai myyntihinnan määräisenä. Välillisiä kustannuksia ei ole aktivoitu.

LIIKEVAIHTO

Myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, annetut alennukset sekä myynnin kurssierot. Myyntirahdit ja muut myynti- ja toimituskulut on käsitelty luonteensa mukaisesti hankinnan tai myynnin kuluina. Luottotappiot on kirjattu liike-toiminnan muihin kuluihin. Emoyhtiön kiinteistöistä saadut vuokratuotot on kirjattu liikevaihtoon. Niistä aiheutuvat kustannukset on kirjattu hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot lukuunottamatta laiteinvestointeja on kirjattu kuluksi.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Kotimaisten yhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan suoriteperusteisia palkkoja. Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaan.

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIIN

Uuden kirjanpitolain säännöksiä on sovellettu konserniyhtiöissä vuoden 1998 alusta alkaen. Uusi laki ei aiheuttanut merkittäviä muutoksia yhtiöiden arvostus- eikä laskentaperiaatteisiin. Vertailuvuoden taseen erät on ryhmitelty uuden kirjanpitolain tasekaavan mukaisesti.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Kotimaisten konserniyhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liike-tapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttamääräiset saamiset ja velat on muunnettu Suomen markkoiksi käyttäen tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskikurssia. Vuoden 1998 tilinpäätöksessä on vuoden 1999 alussa eurottuneiden valuuttojen kurssina käytetty Euroopan unionin neuvoston

vahvistamia kiinteitä muuntokertoimia. Kurssierot on merkitty tuloslaskelmaan.

Suojaamistarkoituksessa tehtyjen valuuttajohdannaisten realisoitumattomia valuuttakurssivoittoja tai -tappioita ei tilinpäätöksessä huomioida, ellei suojaavasta tase-erästä ole kirjattu vastakkaismerkistä muutosta. Termiinien korko-osuus on jaksotettu sopimuksen voimassaoloajalle. Myyntitulojen suojaamiseksi tehtyjen johdannaisten kurssierot on kirjattu liikevaihdon oikaisueriksi.

I. LIIKEVAIHTO

I 000 mk	1998	%	1997	%
Liikevaihto toimialoittain				
Palvelu yritykset	697 679	40,0	600 272	36,0
Kuitukangasteollisuus	555 076	31,7	577 052	34,5
Joustopakkausteollisuus	378 234	21,7	377 535	22,6
Nauhateollisuus	114 439	6,6	115 724	6,9
Yhtymähallinto	16 435	0,9	15 305	1,0
Sisäinen liikevaihto	-15 878	-0,9	-16 395	-1,0
Yhteensä	1 745 985	100,0	1 669 493	100,0

Liikevaihto markkina-alueittain

Suomi	983 573	56,3	895 458	53,7
Muut Pohjoismaat	130 880	7,5	128 915	7,7
Muut EU-maat	500 060	28,6	473 023	28,3
Muu Eurooppa	88 225	5,1	99 515	6,0
Muut maat	43 247	2,5	72 582	4,3
Yhteensä	1 745 985	100,0	1 669 493	100,0

2. HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
--	------	-------------	------	---------------

Henkilökunta toimialoittain keskimäärin

Palvelu yritykset	2 728	2 386		
Kuitukangasteollisuus	339	354		
Joustopakkausteollisuus	645	618		
Nauhateollisuus	238	246		
Yhtymähallinto	6	6	6	6
Yhteensä	3 956	3 610	6	6

Tilikauden henkilöstökulut I 000 mk

Palkat	421 424	375 461	2 907	2 623
Palkkiot	1 841	2 295	539	639
Eläkekulut	60 638	52 200	-210	177
Muut henkilösivukulut	52 948	47 455	940	394
Yhteensä	536 851	477 411	4 176	3 833

Johdon palkat ja palkkiot

Hallitusten jäsenet ja toimitusjohtajat	4 837	4 589	2 209	1 879
---	-------	-------	-------	-------

Emoyhtiön hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa. Hallituksen puheenjohtajalla sekä emoyhtiön ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajilla on lakisääteinen eläkevakuutus. Konserniyhtiöiden lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja.

3. POISTOT

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Toimintokohtaiset poistot				
Hankinnan ja valmistuksen poistot	111 799	100 423	2 261	2 356
Myyntin ja markkinoinnin poistot	2 112	1 445		
Hallinnon poistot	11 017	10 890	145	163
Konserniliikkeen poistot	1 212	1 219		
Poistot osakkuusyhtiöiden konserniliikkeen arvosta	743	85		
Yhteensä	126 883	114 062	2 406	2 519

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtiin aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	8 714	6 575		393
Osakkeiden myyntivoitot	13 871	16 359	11 897	10 622
Eläkesäätiön ylikatteen palautus		5 577		5 577
Avustukset, korvaukset	2 677	3 011		434
Vuokratuotot	400	30		
Luottotappioiden palautukset	212	313		35
Muut	273	257	11	4
Yhteensä	26 147	32 122	11 908	17 065

Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta		45		
Yhteensä	26 147	32 167	11 908	17 065

Liiketoiminnan muut kulut

Käyttöomaisuuden myynti- ja romutustappiot	356	352		
Osakkeiden myyntitappiot		120	5	1 058
Luottotappiot	1 301	1 063		
Vahinkokulut	6	296		
Muut	258	123		2
Yhteensä	1 921	1 954	5	1 060

Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	30			
Yhteensä	1 951	1 954	5	1 060

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Tuotot osuuksista muissa yrityksissä				
Saman konsernin yrityksissä			67 639	109 872
Muissa yrityksissä	1 715	1 050	381	785
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			5 815	1 711
Muilta	2 266	6 549	1 588	5 901
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille			-2 724	-6 632
Muille	17 895	22 066	-5 629	-4 569
Kurs sierot				
Kurssivoitot	4 085	4 737	2 125	3 528
Kurssitappiot	-6 200	-4 698	-2 136	-3 425
Yhteensä	-2 115	39	-11	103

Kurssierot sisältyvät nettona riveille Muut korko- ja rahoituskulut / tuotot. Kurssierot ovat rahoitustoiminnan kurssieroja. Myynneistä ja ostoista syntyneet kurssierot on kirjattu joko myynnin tai ostojen oikaisueriksi.

6. SATUNNAISET ERÄT

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Satunnaiset tuotot				
Konserniavustukset			169 940	128 570
Fuusiovoitot				2 500
Yhteensä			169 940	131 070
Satunnaiset kulut				
Konserniavustukset			4 960	
Optioiden lunastus		936		936
Yhteensä		936	4 960	936
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä				
		-936	164 980	130 134

7. TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Tuloverot tilikaudelta				
Tuloverot satunnaisista eristä			46 194	36 437
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	54 001	63 055	24 204	35 914
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	13	-222	13	-140
Laskennallisen verovelan muutos	7 422	2 225		
Yhteensä	61 436	65 058	70 411	72 211

8. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Lukuihin sisältyvät kaikki ne aineettomat hyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Tästä poiketen on esitetty kaikki konserniliikearvot ja -reservit.

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	1 176	983		
Loppuun poistetut	-82			
Lisäykset	112	193		
Hankintameno 31.12.	1 206	1 176		
Kertyneet poistot 1.1.	-480	-369		
Loppuun poistetut	82			
Tilikauden poistot	-114	-111		
Kertyneet poistot 31.12.	-594	-480		
Kirjanpitoarvo 31.12.	694	696		
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	63 510	63 316		
Loppuun poistetut	-10 605	-4 305		
Lisäykset	8 117	4 499		
Hankintameno 31.12.	61 022	63 510		
Kertyneet poistot 1.1.	-44 443	-43 418		
Loppuun poistetut	10 605	4 305		
Tilikauden poistot	-5 330	-5 330		
Kertyneet poistot 31.12.	-39 168	-44 443		
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 854	19 067		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	223 741	224 112		
Lisäykset	2 798	7		
Vähennykset		-378		
Hankintameno 31.12.	226 539	223 741		
Kertyneet poistot 1.1.	-215 259	-214 419		
Vähennysten poistot		378		
Tilikauden poistot	-1 212	-1 218		
Kertyneet poistot 31.12.	-216 471	-215 259		
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 068	8 482		
Konsernireservi				
Hankintameno 1.1. ja 31.12.	-983	-983		
Kertyneet tuloutukset 1.1. ja 31.12.	983	983		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	21 725	17 378	2 231	2 168
Loppuun poistetut	-308	-363		
Lisäykset	1 604	4 823	33	63
Vähennykset	-1 122			
Siirrot erien välillä	120	-113		
Hankintameno 31.12.	22 019	21 725	2 264	2 231
Kertyneet poistot 1.1.	-9 339	-6 605	-892	-434
Loppuun poistetut	308	362		
Vähennysten poistot	803			
Tilikauden poistot	-2 953	-3 096	-450	-458
Kertyneet poistot 31.12.	-11 181	-9 339	-1 342	-892
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 838	12 386	922	1 339
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	0			
Lisäykset	793			
Siirrot muihin pitkävaikutteisiin menoihin	-120			
Kirjanpitoarvo 31.12.	673			

9. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Lukuihin sisältyvät kaikki ne käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Maa-alueet				
Hankintameno I.I.	12 005	11 532	5 118	5 145
Lisäykset	4 408	515		
Vähennykset	-318	-42		-27
Hankintameno 31.12.	16 095	12 005	5 118	5 118
Arvonkorotukset I.I.	15 197	15 297	13 800	13 800
Arvonkorotusten purku		-100		
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 292	27 202	18 918	18 918
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno I.I.	306 085	279 940	42 911	48 113
Loppuun poistetut	-3 951	-1 496	-204	-647
Lisäykset	6 730	18 407		
Vähennykset	-1 599	-4 790		-4 555
Siirrot erien välillä	664	14 024		
Hankintameno 31.12.	307 929	306 085	42 707	42 911
Kertyneet poistot I.I.	-100 333	-90 795	-30 049	-31 196
Loppuun poistetut	3 951	1 496	204	647
Vähennysten poistot	529	2 502		2 413
Tilikauden poistot	-14 384	-13 536	-1 811	-1 913
Kertyneet poistot 31.12.	-110 237	-100 333	-31 656	-30 049
Arvonkorotukset I.I.	39 974	40 555	20 974	20 974
Arvonkorotusten purku		-581		
Kirjanpitoarvo 31.12.	237 666	245 726	32 025	33 836
Koneet ja kalusto				
Hankintameno I.I.	833 229	767 586	628	279
Muuntoero	-1 736	377		
Loppuun poistetut	-44 512	-71 535	-58	-120
Lisäykset	146 237	108 004	37	469
Vähennykset	-5 811	-12 555		
Siirrot erien välillä	45 821	41 352		
Hankintameno 31.12.	973 228	833 229	607	628
Kertyneet poistot I.I.	-373 231	-365 034	-232	-215
Muuntoero	1 318	-250		
Loppuun poistetut	44 512	71 535	58	120
Vähennysten poistot	3 954	9 491		
Tilikauden poistot	-99 459	-88 973	-134	-137
Kertyneet poistot 31.12.	-422 906	-373 231	-308	-232
Kirjanpitoarvo 31.12.	550 322	459 998	299	396
Koneiden ja laitteiden tasearvo	529 886	426 660	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno I.I.	13 913	8 037	107	105
Muuntoero	-14	3		
Loppuun poistetut	-1 124	-838		-6
Lisäykset	2 054	5 702	141	8
Siirrot erien välillä	2 479	1 009		
Hankintameno 31.12.	17 308	13 913	248	107
Kertyneet poistot I.I.	-4 574	-3 681	-45	-40
Muuntoero	14	-2		
Loppuun poistetut	1 124	838		6
Tilikauden poistot	-2 689	-1 729	-11	-11
Kertyneet poistot 31.12.	-6 125	-4 574	-56	-45
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 183	9 339	192	62
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno I.I.	32 999	35 083		
Muuntoero	-38			
Lisäykset	35 145	54 188		
Siirrot rakennuksiin	-664	-14 024		
Siirrot koneisiin ja kalustoon	-45 821	-41 352		
Siirrot muihin aineellisiin hyödykkeisiin	-2 479	-896		
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 142	32 999		

10. SIIJOITUKSET

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno I.I.			487 721	478 808
Lisäykset			40 000	10 000
Vähennykset				-1 087
Hankintameno 31.12.			527 721	487 721
Saamiset saman konsernin yrityksiltä I.I. ja 31.12.			68 120	68 120
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno I.I.	25 693	24 478	24 478	24 478
Muuntoero	-105	15		
Lisäykset		343		
Siirrot erien välillä		857		
Hankintameno 31.12.	25 588	25 693	24 478	24 478
Pääomaosuusoikaisu I.I.	8	0		
Muuntoerojen muutos	154	-37		
Osuus osakkuusyriytysten tuloksista	156	130		
Konserniaktiivan poistot	-743	-85		
31.12.	-425	8		
Osakkuusyriytysijoitukset konsernitaseessa	25 163	25 701		
Osakkuusyriytisosakkeista johtuvan konserniaktiivan poistamatta oleva määrä 31.12.	12 151	12 895		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno I.I.	55 437	59 228	9 517	30 291
Lisäykset	431	6 108	363	172
Vähennykset	-7 638	-9 899	-6 875	-20 946
Hankintameno 31.12.	48 230	55 437	3 005	9 517
Muut saamiset				
Hankintameno I.I.	1 042	1 188		
Lisäykset				
Vähennykset	-166	-146		
Hankintameno 31.12.	876	1 042		

KONSERNIYRITYKSET

	Osuus yhtiön osakkeista ja äänimäärästä %
Amerplast Oy, Tampere	100,0
Inka Oy, Turku	100,0
J. W. Suominen Oy, Nakkila	100,0
Säkkiväline Oy, Helsinki	100,0
Tytäryhtiöiden kautta omistetut:	
Amerplast AB, Norrköping, Ruotsi	100,0
Amerplast Sp. z o.o., Varsova, Puola	100,0
ZAO Amerplast, Pietari, Venäjä	100,0
Inka GmbH, Bochum, Saksa	100,0
Kanta-Hämeen Ympäristöyhtiö Oy, Helsinki	100,0
Kiinteistö Oy Tampereen Sarankulma, Helsinki	100,0
Porin Ongelmajätekeräys Oy, Pori	100,0
SV-Ammattipörssi Oy, Helsinki	100,0
Svensk Lasthantering Bengt Lindahl AB, Göteborg, Ruotsi	100,0
Säkkiväline Kalusto Oy, Helsinki	100,0
Säkkiväline Kiinteistöhuolto Oy, Helsinki	100,0
Säkkiväline Palvelu Oy, Helsinki	100,0
Säkkiväline Puhtaanapito Oy, Helsinki	100,0
Säkkiväline Siivouspalvelut Oy, Helsinki	100,0

OSAKKUUSYRITYKSET

	Osuus yhtiön osakkeista ja äänimäärästä %
Kiinteistö Oy Tikankulma, Tampere	45,5
Tytäryhtiön kautta omistettu: AS Norsafe, Tallinna, Viro	50,0

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELEMÄTTÖMÄT YRITYKSET

(Sisältyvät taseessa riville Muut osakkeet ja osuudet)

	Osuus yhtiön osakkeista ja äänimäärästä %	Osakkeiden määrä kpl	Osakkeiden nimellisarvo mk	Osakkeiden kirjanpito- arvo 1 000 mk	Yhtiön oman pääoman määrä 1 000 mk	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen voitto/tappio 1 000 mk
Konserniyhtiöt						
Kiinteistö Oy Inkanmäki, Turku	100,0	100	250 000	256	250	0
Kiinteistö Oy Killinkivi, Virrat	58,3	14	70 000	70	200	0
Omistusyhteisyrittys						
Kiinteistö Oy Killinpolku, Virrat	25,0	1	50 000	50	51	-34

JULKISESTI NOTEERATUT OSAKKEET JA OSUUDET

	Osuus yhtiön osakkeista %		Osakkeiden määrä kpl		Osakkeiden nimellisarvo mk		Osakkeiden kirjanpitoarvo 1 000 mk	
	Yhtymä	Emo	Yhtymä	Emo	Yhtymä	Emo	Yhtymä	Emo
Instrumentarium Oyj A, Helsinki	0,07	0,07	11 100	11 100	111 000	111 000	1 154	1 154
Instrumentarium Oyj B, Helsinki	0,03	0,03	3 010	3 010	30 100	30 100	400	400
Merita Pankki Oyj, Helsinki	0,11		952 701		9 527 010		36 087	
Yhteensä							37 641	1 554

Merita Pankki Oyj:n osakkeista on konsernitalinpäätöksessä 31.12.1998 tehty 32,0 miljoonan markan arvonalennus. Tämä on 2,0 miljoonaa markkaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Näiden osakkeiden hankintaan liittyvän rahoitussopimuksen perusteella arvomuutoksilla ei ole tulosvaikutusta. Muilta osin osakkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenoon. Julkisesti noteerattujen arvopapereiden tilinpäätöspäivän kurssilla laskettu arvo oli yhtymässä 4,0 miljoonaa alempi ja emoyhtiössä 1,4 miljoonaa markkaa korkeampi kuin niiden kirjanpitoarvo.

11. SAAMISET

1 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Lainasaamiset			122 824	126 766
Saamiset omistusyhteisyrittysiltä				
Myyntisaamiset	500	306		
Siirtosaamiset		51		
Siirtosaamiset				
Korkosaamiset	140	113	88	68
Kela, työterveyshuollon korvaukset	1 190	1 189		
Vakuutussaamiset	1 449	2 645		
Arvonlisäverosaamiset	9 255	3 665		
Välittömät verot	2 661	238	1 934	
Muut tulojäämät ja menoennakot	3 583	3 268	151	76
	18 278	11 118	2 173	144

12. OMA PÄÄOMA

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Osakepääoma I.I.	150 663	63 723	150 663	63 723
Osakeanti/Optiolaina 93	6 150		6 150	
Omien osakkeiden mitätöinti		-26 057		-26 057
Rahastoanti		112 997		112 997
Osakepääoma 31.12.	156 813	150 663	156 813	150 663
Osakeanti I.I.	0		0	
Osakeanti/Optiolaina 93	1 450		1 450	
Osakeanti 31.12.*	1 450		1 450	
* Rekisteröity 13.1.1999				
Ylikurssirahasto	0	0	0	0
Osakeanti/Optiolaina 93	15 529		15 529	
Osakeannin ylikurssi	3 661		3 661	
Siirto osakepääomasta		26 057		26 057
Rahastoanti		-26 057		-26 057
Ylikurssirahasto 31.12.	19 190	0	19 190	0
Arvonkorotusrahassto I.I. ja 31.12.	18 598	18 598		
Vararahasto I.I.	6 057	92 997	6 046	92 986
Rahastoanti		-86 940		-86 940
Vararahasto 31.12.	6 057	6 057	6 046	6 046
Muut rahastot				
Käyttörahassto I.I.			133 694	134 321
Tytäryhtiön omistamien osakkeiden mitätöinti				-627
Käyttörahassto 31.12.			133 694	133 694
Edellisten tilikausien voitto I.I.	445 104	330 115	284 358	148 050
Osingonjako	-75 331	-48 966	-75 331	-51 404
Arvonkorotusten purku		-681		
Muuntoero	-1 408	59		
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	368 365	280 527	209 027	96 646
Tilikauden voitto	147 499	164 577	180 865	187 712
Oma pääoma 31.12.	717 972	620 422	707 085	574 761
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Tilikauden voitto	147 499	164 577	180 865	187 712
Muu vapaa oma pääoma	368 365	280 527	209 027	96 646
Vapaaehtoisten varausten oman pääoman osuus	-177 959	-158 786		
Voitonjakokelpoisia varoja	337 905	286 318	389 892	284 358

13. KONSERNIN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ JA VEROVELKA

I 000 mk	31.12.1998	Muutos	1.1.1998
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	342 303	26 496	315 807
Muut varaukset	2 820	8	2 812
Yhteensä	345 123	26 504	318 619
Laskennallinen verovelka	-96 635	-7 422	-89 213
Tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääoman osuus	-70 529	91	-70 620
Omaan pääomaan siirretty osuus	177 959	19 173	158 786
Laskennallinen verovelka			
Konserniyritysten tilinpäätössiirtoihin perustuva	92 371	6 711	85 660
Yhdistelylaskelmissa syntyvä	4 264	711	3 553
Yhteensä	96 635	7 422	89 213

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

14. VIERAS PÄÄOMA

1 000 mk	1999*)	2000	2001	2002
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset lähivuosina				
Yhtymä				
Lainat rahoituslaitoksilta	63 721	71 600	39 400	5 000
Eläkelainat	11 321	11 341	11 351	11 363
Muut velat	233	133	133	54
Yhteensä	75 275	83 074	50 884	16 417
Emoyhtiö				
Lainat rahoituslaitoksilta	10 000	10 000	10 000	5 000
Eläkelainat	8 031	8 025	8 020	8 015
Yhteensä	8 031	18 025	18 020	13 015

*) Taseessa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa

	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	57 518	31 665	59 151	65 719
Eläkelainat	31 475	36 740	11 552	4 137
Muut velat	513	106	540	
Yhteensä	89 506	68 511	71 243	69 856
Korottomat velat				
Pitkäaikaiset	96 638	89 249		
Lyhytaikaiset	204 865	228 839	3 072	34 915
Yhteensä	301 503	318 088	3 072	34 915
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			15	7
Muut lyhytaikaiset velat			2	55 015
Muut pitkäaikaiset velat			27	
Velat omistusyhteisyriksille				
Ostovelat	131	105		
Siirtovelat				
Siirtyvät korot	3 190	5 023	643	1 819
Jätteenkäsittelymaksut	3 460	4 103		
Muut jaksotetut kulut	9 879	14 472	37	1 106
Yhteensä	16 529	23 598	680	2 925

Yhtymällä oli 31.12.1998 pitkäaikaista korollista vierasta pääomaa 239,4 miljoonaa markkaa ja emoyhtiöllä 119,8 miljoonaa markkaa. Yhtymän vieraasta pääomasta oli valuuttamääräistä 16,7 prosenttia.

Optiolaina

Muihin pitkäaikaisiin velkoihin sisältyy yhtiön vuonna 1998 liikkeellelaskeman optiolainan jäljellä oleva määrä 540 000 markkaa. Tästä lainasta on tytäryhtiön hallussa 27 000 markkaa. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 15.5.2003. Laina on koroton. Työsuhteiden päättymisen vuoksi osa lainasta on lunastettu ja lainaosuudet optiotodistuksineen on mitätöity. Mitätöityjen lainaosuuksien yhteenlaskettu arvo on 7 500 markkaa.

**15. ANNETUT VAKUUEDET, VASTUUSITOUMUKSET
JA MUUT VASTUUT**

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Omasta puolesta				
Rahalaitoslainat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	65 589	75 275		
Annetut kiinteistökiinnitykset	250			
Annetut yritysikiinnitykset	50 000	65 000		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	50 250	65 000		
Muut annetut vakuudet				
Annetut kiinteistökiinnitykset	685	685		
Annetut yritysikiinnitykset	1 400	1 400		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo		77 820		77 729
Muut vakuudet	3 493	6 237		
Yhteensä	5 578	86 142		77 729
Konserniyritysten puolesta				
Konserniyritysten puolesta annetut takaukset			1 000	2 000
Sitoumukset, joista annettu yleisvakuus				
Rahalaitoslainat	192 035	215 865	59 151	66 534
Muut omat sitoumukset	95 537	116 312	3 433	3 673
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vastuusitoumukset			72 104	93 520
Annetut kiinteistökiinnitykset	155 530	184 530	37 000	66 000
Annetut yritysikiinnitykset	61 930	61 930		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	105 063	105 063	105 063	105 063
Muut omat vastuut				
Leasingvastuut:				
Seuraavana vuonna erääntyvät vuokrat	119	120		
Myöhempinä vuosina erääntyvät vuokrat	313	329		
Yhteensä	432	449		

Yhtymä ei ole antanut ulkopuolisten puolesta pantteja, kiinnityksiä tai takauksia.

I 000 mk	1998	Yhtymä 1997	1998	Emoyhtiö 1997
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit				
Käypä arvo	-1 598	-380	-1 598	-380
Kohde-etuuden arvo	27 436	31 300	27 436	31 300
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo		-52		
Kohde-etuuden arvo		5 000		

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKAAT

OSAKEPÄÄOMA

Lassila & Tikanoja Oyj:n osakepääoma on 158 263 080 markkaa. Osakkeen nimellisarvo on 10 markkaa. Tilinpäätöshetkellä osakepääoma oli 156 813 080 markkaa ja osakeantitilillä kaupparekisteriin merkitsemättä oli 1 450 000 markkaa. Yhtiö on noteerattu Helsingin Pörssissä. Yhtiön osakkeista 99,9 prosenttia oli rekisteröity arvo-osuusjärjestelmässä.

Vuoden 1993 optiolainaan liittyvillä optiotodistuksilla merkittiin 760 000 osaketta. Osakepääoma nousi 7 600 000 markkaa ja ylikurssirahastoon kirjattiin 19 190 000 markkaa.

OSAKKEENOMISTAJAT

Lassila & Tikanoja Oyj:llä oli 1 128 rekisteröityä osakkeenomistajaa 29.1.1999. Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien osuus osakkeista oli 10,1 prosenttia. Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä 1 128 840 osaketta, jotka oikeuttavat 7,1 prosenttiin äänioikeudesta. Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja voivat merkitä vuoden

1998 optiolainalla 60 000 osaketta, mikä on 0,4 prosenttia osakepääomasta. Yhtiön muu johto ja avainhenkilöt omistivat 164 220 osaketta, mikä on 1,0 prosenttia yhtiön osakkeista.

Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan konsernin osuus yhtiön osakekannasta ja äänimäärästä laski alle 10 prosentin. Omistusosuuden lasku johtuu siitä, että Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarista ei enää lueta Pohjolan konserniin kuuluvaksi.

OSAKKEIDEN VAIHTO

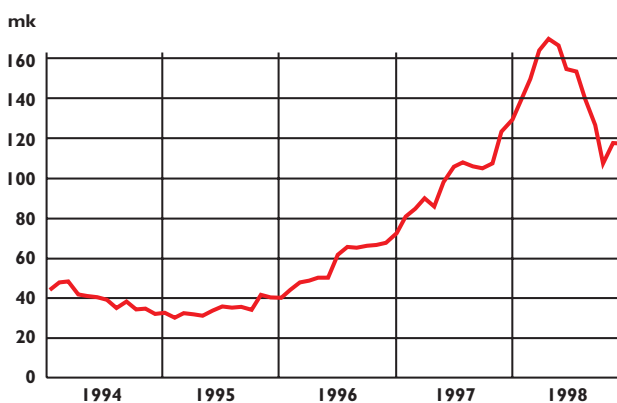
Helsingin Pörssissä myytiin vuoden 1998 aikana 5 451 210 kappaletta yhtiön osakkeita, mikä on 35,9 prosenttia osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä vuoden aikana.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.1998 oli 1 982,5 miljoonaa markkaa.

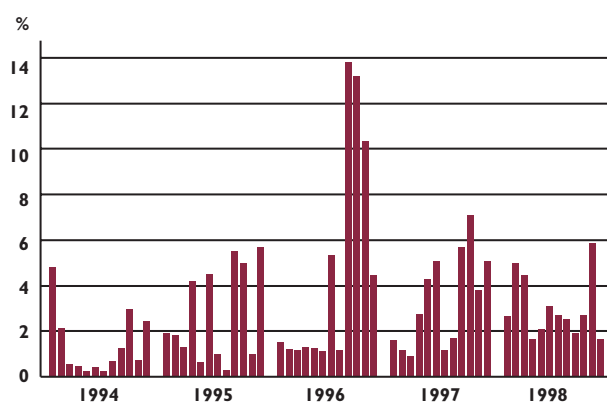
HALLITUKSEN VALTUUDET

Yhtiön hallituksella ei ole valtuuksia osakeantteihin eikä vaihtovelkakirjan tai optiolainan liikkeellelaskemiseen.

Osakeantioikaistu keskikurssi

Osakkeen suhteellinen vaihto

OMISTAJARYHMÄT

	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
Yritykset	125	11,1	634 650	4,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	38	3,4	4 073 033	25,8
Julkisyhteisöt	32	2,8	3 295 915	20,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	44	3,9	1 772 623	11,2
Kotitaloudet	884	78,4	4 402 602	27,8
Ulkomaiset osakkeenomistajat	5	0,4	20 340	0,1
	1 128	100,0	14 199 163	89,8
Hallintarekisteröidyt osakkeet Yhteistilillä			1 604 945	10,1
			22 200	0,1
Yhteensä			15 826 308	100,0

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMA

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1-4000	907	80,4	719 293	4,6
4001-12000	120	10,7	884 121	5,6
12001-40000	62	5,5	1 347 063	8,5
40001-80000	15	1,3	888 506	5,6
80001-200000	8	0,7	1 003 396	6,4
200001-400000	6	0,5	1 618 256	10,2
yli 400000	10	0,9	7 738 528	48,9
	1 128	100,0	14 199 163	89,8
Hallintarekisteröidyt osakkeet Yhteistilillä			1 604 945	10,1
			22 200	0,1
Yhteensä			15 826 308	100,0

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

Osakas	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1.Pohjola-yhtiöt*	1 404 300	8,9
2.Evald ja Hilda Nissin Säätiö	1 005 660	6,4
3.Keskinäinen Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	833 700	5,3
4.Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	764 783	4,8
5.Kuntien eläkevakuutus	747 000	4,7
6.Ruth Kangas	702 080	4,4
7.Juhani Maijala	694 240	4,4
8.Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	609 925	3,9
9.Tapiola-yhtiöt**	572 840	3,6
10.Heikki Bergholm	404 000	2,6
11.Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	343 300	2,2
12.Sijoitusrahasto Alfred Berg Optimal	305 860	1,9
13.Alfred Berg Finland sijoitusrahasto	260 096	1,6
14.Mikko Maijala	250 560	1,6
15.Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	239 840	1,5
16.Suomen itsenäisyyden juhlarahasto	218 600	1,4
17.Instrumentarium Oyj	172 396	1,1
18.Sijoitusrahasto Alfred Berg Portfolio	157 700	1,0
19.Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys	150 000	0,9
20.Sijoitusrahasto Merita Fennia	138 200	0,9

* Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola, Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola ja Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi
 ** Tapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola ja Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola

Kaikki yhtiön osakkaita koskevat tiedot perustuvat arvo-osuusrekisteriin 29.1.1999.

TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	1994	1995	1996	1997	1998
Tulos/osake mk (EPS)	5,03	5,64	7,33	10,99	9,70 *)
Oma pääoma/osake, mk	24,29	27,83	33,55	41,18	45,37
Osinko/osake, mk	1,13	1,63	3,25	5,00	5,95 **)
Osinko/tulos, %	22,4	28,8	44,3	45,5	61,3 **)
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,2	4,1	4,5	4,0	4,7 **)
Hinta/voitto-suhde (P/E)	6,9	7,1	9,9	11,5	12,9
Tulorahoitus/osake, mk	11,66	12,45	14,48	18,64	18,54
Osakeantioikaistu tilikauden					
alin kaupantekokurssi, mk	32,00	28,75	41,00	73,25	87,00
ylin kaupantekokurssi, mk	50,50	44,00	75,00	133,00	184,00
keskikurssi, mk	40,99	36,60	64,72	106,44	141,46
viimeinen, kauppapäivän kaupan- käyntimäärillä painotettu keskikurssi, mk	34,66	40,05	72,72	126,01	125,27
Osakekannan markkina-arvo 31.12., Mmk	522,2	603,5	1 095,6	1 898,6	1 982,5
Yhtymän ulkopuolisten omistuksessa olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä					
keskimäärin vuoden aikana	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 199 922
vuoden lopussa	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 826 308
Vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä	2 546 940	4 937 296	8 403 216	6 117 488	5 481 210
% keskimääräisestä osakemäärästä	16,9	32,8	55,8	40,6	35,9

*) Vuoden 1998 optiolainan laimennus huomioiden 9,50 mk

***) Hallituksen ehdotus

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	1994	1995	1996	1997	1998
Liikevaihto, Mmk	1 229,9	1 374,0	1 497,8	1 669,5	1 746,0
Vienti ja ulkomaantoiminnot, Mmk	570,4	633,5	690,0	774,0	762,4
Liikevoitto, Mmk	122,1	142,8	180,1	247,1	226,3
% liikevaihdosta	9,9	10,4	12,0	14,8	13,0
Voitto ennen satunnaisia eriä, Mmk	90,2	109,0	153,7	230,5	208,9
% liikevaihdosta	7,4	7,9	10,3	13,8	12,0
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta, Mmk	89,0	103,9	153,4	229,6	208,9
% liikevaihdosta	7,2	7,6	10,2	13,8	12,0
Taseen loppusumma, Mmk	1 103,6	1 146,8	1 174,7	1 277,3	1 334,6
Tulorahoitus, Mmk	175,7	187,6	218,2	280,2	281,2
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	21,8	20,8	23,9	29,4	22,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	15,8	17,3	21,2	27,8	23,1
Omavaraisuusaste, %	36,2	36,6	43,0	48,6	53,8
Gearing, %	95,0	98,5	61,6	44,0	35,0
Bruttoinvestoinnit, Mmk	163,4	229,9	131,9	202,8	208,4
% liikevaihdosta	13,3	16,7	8,8	12,1	11,9
Tutkimus- ja kehitysmenot, Mmk	10,0	9,8	12,1	11,2	16,8
% liikevaihdosta	0,8	0,7	0,8	0,7	1,0
Henkilöstö keskimäärin	2 910	3 019	3 241	3 610	3 956

TULOS/OSAKE =	<p>voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja - verot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen <u>-/+ vähemmistöosuus</u> yhtymän ulkopuolisten omistamien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä (keskimäärin)</p>
OMA PÄÄOMA/OSAKE =	<p>oma pääoma sisältäen vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron <u>laskennallisella verovelalla vähennettynä</u> yhtymän ulkopuolisten omistamien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä</p>
OSINKO/OSAKE =	<p><u>tilikauden osinko/osake</u> tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin</p>
OSINKO/TULOS, % =	<p><u>osinko/osake x 100</u> tulos/osake</p>
EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, % =	<p><u>osinko/osake x 100</u> osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi</p>
HINTA/VOITTO-SUHDE (P/E) =	<p>osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän <u>kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi</u> tulos/osake</p>
TULORAAHOITUS/OSAKE =	<p>liikevoitto + poistot + rahoitustuotot ja -kulut +/- satunnaiset erät <u>tuloverot lukuunottamatta laskennallisen verovelan muutosta</u> yhtymän ulkopuolisten omistamien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä (keskimäärin)</p>
OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO =	<p>yhtymän ulkopuolisten omistamien osakkeiden lukumäärä x osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi</p>
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROE) =	<p>voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja - verot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen x 100 oma pääoma sisältäen vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron laskennallisella verovelalla vähennettynä + vähemmistöosuus (keskiarvo)</p>
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROI) =	<p>voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja <u>+ korko- ja muut rahoituskulut x 100</u> taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)</p>
OMAVARAISUUSASTE, % =	<p>oma pääoma sisältäen vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron laskennallisella verovelalla vähennettynä <u>+ vähemmistöosuus x 100</u> taseen loppusumma - saadut ennakot</p>
GEARING, % =	<p>korollinen vieras pääoma <u>- rahat ja pankkisaamiset x 100</u> oma pääoma sisältäen vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron laskennallisella verovelalla vähennettynä + vähemmistöosuus</p>

VOITONJAKOEHDOTUS

Voitonjakokelpoiset varat konsernitaseen 31.12.1998 mukaan ovat	337 904 766,05
Emoyhtiön tulos	180 864 977,67
Voittovarot edellisiltä vuosilta	209 026 636,53
<hr/>	
Yhteensä	389 891 614,20
Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan 5,95 markkaa 15 826 308 osakkeelle	94 166 532,60
Jätetään voittovaraintilille	295 725 081,60
<hr/>	
Yhteensä	389 891 614,20

Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on 23.3.1999. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä 30.3.1999.

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 1999

Juhani Majjala

Heikki Hakala

Matti Kavetvuori

Juhani Lassila

Jukka Viinanen

Heikki Bergholm
toimitusjohtaja

LASSILA & TIKANOJA OYJ:N OSAKKEENOMISTAJILLE

Olemme tarkastaneet Lassila & Tikanoja Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa

kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen voitonjakoehdotus on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilivuoden aikana julkistettuihin osavuosikatsauksiin. Käsitteemme mukaan ne on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 15. päivänä helmikuuta 1999

Ilkka Haarlaa
KHT

Antti Lassila
HTM

KESKEISET TILINPÄÄTÖSTIEDOT EUROINA

TULOSLASKELMA

Me	1998	%	1997	%	muutos
					%
LIIVEVAIHTO	293,7	100	280,8	100	4,6
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-234,8	-79,9	-220,9	-78,7	6,3
BRUTTOKATE	58,9	20,1	59,9	21,3	-1,7
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-9,4	-3,2	-8,6	-3,1	
Hallinnon kulut	-15,3	-5,2	-14,6	-5,2	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	4,1	1,4	5,1	1,8	
Konserniliiketarvon poistot	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	
LIIVEVOITTO	38,1	13,0	41,6	14,8	-8,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,9	-1,0	-2,8	-1,0	4,8
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	35,2	12,0	38,8	13,8	-9,4
Satunnaiset kulut			-0,2	-0,1	
VOITTO ENNEN VEROJA	35,2	12,0	38,6	13,8	-9,0
Tuloverot	-10,4	-3,5	-10,9	-3,9	-5,5
TILIKAUDEN VOITTO	24,8	8,4	27,7	9,9	-10,4

TASE

Me	31.12.1998	31.12.1997
----	------------	------------

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	7,4	6,8
Aineelliset hyödykkeet	142,9	130,4
Sijoitukset	12,5	13,8
Pysyvät vastaavat yhteensä	162,8	151,0

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	19,6	20,2
Pitkäaikaiset saamiset	0,2	0,2
Lyhytaikaiset saamiset	31,2	32,4
Rahat ja pankkisaamiset	10,7	11,0
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	224,5	214,8

VASTATTAVAA

Oma pääoma		
Osakepääoma	26,6	25,3
Muu sidottu oma pääoma	7,4	4,1
Varauksista siirretty osuus	29,9	26,7
Muu vapaa oma pääoma	56,8	48,2
Oma pääoma yhteensä	120,7	104,3

Vieras pääoma

Laskennallinen verovelka	16,3	15,0
Pitkäaikainen vieras pääoma	40,4	45,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	47,1	49,7
Vieras pääoma yhteensä	224,5	214,8

LIIVEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Me	1998	1997	muutos
	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	%
Amerplast	63,6	63,5	0,2
Inka	19,2	19,5	-1,1
JWS	93,4	97,1	-3,8
Säikkiväline	117,3	101,0	16,2
Lassila & Tikanoja	2,8	2,6	7,8
Yhteensä	296,3	283,7	
Sisäinen liikevaihto	-2,6	-2,9	
Yhtymän liikevaihto	293,7	280,8	4,6

LIIVEVOITTO TOIMIALOITTAIN

	1998	%	1997	%
	Me		Me	
Amerplast	4,7	7,4	5,8	9,1
Inka	1,2	6,2	2,4	12,1
JWS	18,6	19,9	19,6	20,2
Säikkiväline	10,9	9,3	9,2	9,1
Lassila & Tikanoja	2,9		4,8	
Konsernierät	-0,2		-0,2	
Yhtymän liikevoitto	38,1	13,0	41,6	14,8

KIERTÄVÄN VUODEN TULOS

Me	1-4/98	5-8/98	9-12/98	1-12/98
----	--------	--------	---------	---------

LIIVEVAIHTO

Amerplast	21,6	20,8	21,2	63,6
Inka	7,0	6,1	6,1	19,2
JWS	31,6	30,1	31,7	93,4
Säikkiväline	35,4	40,3	41,6	117,3
Lassila & Tikanoja	0,9	1,0	0,9	2,8
Sisäinen liikevaihto	-0,9	-0,8	-0,9	-2,6

Yhtymän liikevaihto

	95,6	97,5	100,6	293,7
--	------	------	-------	-------

LIIVEVOITTO

Amerplast	2,1	1,6	1,0	4,7
Inka	0,9	0,3	0,0	1,2
JWS	5,8	6,1	6,7	18,6
Säikkiväline	2,7	5,0	3,2	10,9
Lassila & Tikanoja	2,0	0,3	0,6	2,9
Konsernierät	-0,1		-0,1	-0,2

Yhtymän liikevoitto

	13,4	13,3	11,4	38,1
--	------	------	------	------

Nettorahoituskulut

	-0,9	-1,5	-0,5	-2,9
--	------	------	------	------

Voitto ennen satunnaisia eriä

	12,5	11,8	10,9	35,2
--	------	------	------	------

ANNETUT VASTUUSITOUKSET

Me	31.12.1998	31.12.1997
----	------------	------------

OMASTA VELASTA

Panttien kirjanpitoarvo*)	18,3	30,8
Kiinteistökiinnitykset	26,3	31,2
Yrityskiinnitykset	19,1	21,6

*)Niiden sitoumusten yhteismäärä, joiden vakuudeksi pantit on annettu

	18,0	27,7
--	------	------

MUUT OMAT VASTUUT

Leasingvuokrat ja -vastuut	0,1	0,1
----------------------------	-----	-----

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Me	31.12.1998	31.12.1997
----	------------	------------

KORKJOHDANNAISET

Koronvaihtosopimusten nimellisarvot		
Pääoma-arvot		0,8
Avoimien sopimusten ero käypään arvoon		0,0

VALUUTTAJOHDANNAISET

Terminisopimusten vasta-arvot		
Pääoma-arvot	4,6	5,3
Avoimien sopimusten ero käypään arvoon	-0,3	-0,1

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	1994	1995	1996	1997	1998
Tulos/osake, e (EPS)	0,85	0,95	1,23	1,85	1,63 *)
Oma pääoma/osake, e	4,09	4,68	5,64	6,93	7,63
Osinko/osake, e	0,19	0,27	0,55	0,84	1,00 **)
Osinko/tulos, %	22,4	28,8	44,3	45,5	61,3 **)
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,2	4,1	4,5	4,0	4,7 **)
Hinta/voitto-suhde (P/E)	6,9	7,1	9,9	11,5	12,9
Tulorahoitus/osake, e	1,96	2,09	2,44	3,13	3,12
Osakeantioikaistu tilikauden					
alin kaupantekokurssi, e	5,38	4,84	6,90	12,32	14,63
ylin kaupantekokurssi, e	8,49	7,40	12,61	22,37	30,95
keskikurssi, e	6,89	6,16	10,88	17,90	23,79
viimeinen, kauppapäivän kaupankäynti- määrillä painotettu keskikurssi, e	5,83	6,74	12,23	21,19	21,07
Osakekannan markkina-arvo 31.12., Me	87,8	101,5	184,3	319,3	333,4
Yhtymän ulkopuolisten omistuksessa olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä					
keskimäärin vuoden aikana	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 199 922
vuoden lopussa	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 066 308	15 826 308
Vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä	2 546 940	4 937 296	8 403 216	6 117 488	5 451 210
% keskimääräisestä osakemäärästä	16,9	32,8	55,8	40,6	35,9

*) Vuoden 1998 optiolainan laimennus huomioiden 1,60 e

***) Hallituksen ehdotus

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	1994	1995	1996	1997	1998
Liikevaihto, Me	206,9	231,1	251,9	280,8	293,7
Vienti ja ulkomaantoiminnot, Me	95,9	106,5	116,0	130,2	128,2
Liikevoitto, Me	20,5	24,0	30,3	41,6	38,1
% liikevaihdosta	9,9	10,4	12,0	14,8	13,0
Voitto ennen satunnaisia eriä, Me	15,2	18,3	25,9	38,8	35,2
% liikevaihdosta	7,3	7,9	10,3	13,8	12,0
Voitto ennen veroja ja vähemmistöosuutta, Me	15,0	17,5	25,8	38,6	35,2
% liikevaihdosta	7,2	7,6	10,2	13,8	12,0
Taseen loppusumma, Me	185,6	192,9	197,6	214,8	224,5
Tulorahoitus, Me	29,6	31,6	36,7	47,2	47,4
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	21,8	20,8	23,9	29,4	22,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	15,8	17,3	21,2	27,8	23,1
Omavaraisuusaste, %	36,2	36,6	43,0	48,6	53,8
Gearing, %	95,0	98,5	61,6	44,0	35,0
Bruttoinvestoinnit, Me	27,5	38,7	22,2	34,1	35,1
% liikevaihdosta	13,3	16,7	8,8	12,1	11,9
Tutkimus- ja kehitysmenot, Me	1,5	1,7	1,9	1,9	2,8
% liikevaihdosta	0,8	0,7	0,8	0,7	1,0

YHTEYSTIEDOT

LASSILA & TIKANOJA -YHTYMÄ

Aleksanterinkatu 15 B
PL 33
00101 Helsinki
Puh. 0205 05 115
Fax 0205 05 2899
Sähköposti: info@lassila-tikanoja.fi
etunimi.sukunimi@lassila-tikanoja.fi

AMERPLAST-KONSERNI

Vestonkatu 24
PL 33
33731 Tampere
Puh. (03) 388 8111
Fax (03) 388 8241
Sähköposti: etunimi.sukunimi@amerplast.fi

INKA-KONSERNI

Urusvuorenkatu 2
PL 670
20361 Turku
Puh. (02) 526 2100
Fax (02) 526 2250
Sähköposti: etunimi.sukunimi@inka.fi

J.W. SUOMINEN OY

Suomisentie
PL 25
29251 Nakkila
Puh. (02) 537 5400
Fax (02) 537 2510
Sähköposti: etunimi.sukunimi@jws.fi

SÄKKIVÄLINE-KONSERNI

Aleksanterinkatu 15 B
PL 26
00101 Helsinki
Puh. 0205 05 111
Fax 0205 05 2800
Sähköposti: etunimi.sukunimi@sakkivaline.fi
www.sakkivaline.fi
www.sakkivaline.com

LASSILA & TIKANOJA -YHTYMÄ, PL 33, 00101 HELSINKI, PUH. 0205 05 115, FAX 0205 05 2899